

אישור התקנון לעבודת הממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 31(ו) לחוק יסוד: הממשלה, לאשר את התקנון לעבודת הממשלה בנוסח המצורף בזה.

דברי הסבר

רקע כללי

התקנון לעבודת הממשלה מסדיר את עבודת הממשלה בהתאם לסעיף 31(ו) לחוק יסוד: הממשלה, שלפיו "הממשלה תקבע את סדרי ישיבותיה ועבודתה, דרכי דיוניה ואופן קבלת החלטותיה אם דרך קבע ואם לעניין מסוים".

עובר לכינונה של הממשלה ה-35, שנקבעה בהסכמים הקואליציוניים כממשלת חירום ואחדות לאומית, נערכו תיקונים בחוק יסוד: הממשלה אשר קבעו, לראשונה, הסדרים והוראות לעניין כינון ממשלת חילופים ולעניין דרכי עבודתה, ועוגן מעמדו של ראש ממשלה חליפי.

התיקונים בחוק יסוד: הממשלה וההסכמים הקואליציוניים מחייבים בהתאם לערוך שינויים בתקנון עבודת הממשלה.

ביום 24.5.2020 החליטה הממשלה בהחלטה מס' 11 להטיל על השרים זאב אלקין ואבי ניסנקורן ומזכיר הממשלה, יחד עם היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה, להציע נוסח מעודכן לתקנון עבודת הממשלה, שייתן ביטוי בדרכי עבודת הממשלה להסדרים ולהוראות שנקבעו באשר לממשלת החילופים.

נוסח התקנון המצורף בזה מבוסס ברובו על נוסח התקנון שאושר על ידי הממשלה ה-34, והוא כולל בהתאמה את ההסדרים שנקבעו בעניין מעמדו של ראש הממשלה החליפי ובעניין עבודת ממשלת החילופים, ושינויים שעליהם הסכימו, כאמור, השרים אלקין וניסנקורן, שעיקרם כדלקמן:

- הוסדר מעמדו של ראש הממשלה החליפי בכל הנוגע לקביעת סדר היום של הממשלה, למעמדו כממלא מקום ראש הממשלה, וכן באשר לנושאים נוספים הנוגעים לתפקידיו של ראש הממשלה, כפי שמפורט בתקנון.
- **סעיף 8 – המצאת סדר היום לשרים** – הוטמעה בסעיף התייחסות לפרקטיקה הנוהגת שלפיה מופצים סדרי היום והחומרים הנלווים לישיבה באמצעות אתר אינטראנט ייעודי ("אתר המעטפה"). מזכירות הממשלה מופקדת על ניהול האתר והנגשת החומרים המצויים בו לחברי הממשלה וללשכותיהם.
- **סעיף 10 - אשרור ואישור אמנות בין-לאומיות** – נוספו סעיפים (ו) ו-(ז) המסדירים, מטעמים מיוחדים של ביטחון המדינה ו/או יחסי החוץ שלה, את אישורן של האמנות על ידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, במקום על ידי הממשלה. ככלל, במקרים כאלה

אופי הדברים יהיה כזה שיהיה מקום שיתקיים דיון בוועדת השרים, אולם אין באמור כדי להוציא מכלל אפשרות, בנסיבות המתאימות, שימוש בהוראות סעיף 38 לתקנון המאפשר קבלת החלטה שלא בישיבת ועדת שרים. יצוין כי אם אותה אמנה היא גם הסכם שחל עליו סעיף 47 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ז-2007, יחולו במקביל ההליכים לפי החוק וההליך הקבוע בסעיף זה בתקנון.

- **הוספת סעיף 10(ו):** הצעה לקבוע כי ראש הממשלה יוכל, לאחר התייעצות עם השרים הרלוונטיים, להעביר אמנה מסוימת לאשרור או לאישור בפני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי במקום בפני הממשלה, מטעמים מיוחדים של ביטחון המדינה ו/או יחסי חוץ. מטרת התוספת המוצעת היא לספק מענה למקרים שאינם שגרתיים בהם מדובר באמנות רגישות במיוחד וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מהווה פורום מתאים יותר לבחינתן.

מוצע לקבוע כי ההחלטה על העברת האמנה לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי תיעשה לאחר שראש הממשלה יתייעץ בנושא עם השר המוביל את הטיפול באמנה הבין-לאומית ועם שר החוץ, וכן עם שר הביטחון, כאשר הקביעה מתבססת על טעמים מיוחדים של ביטחון המדינה. ככלל, במקרים כאלה אופי הדברים יהיה כזה שיהיה מקום שיתקיים דיון בוועדת השרים, אולם אין באמור כדי להוציא מכלל אפשרות, בנסיבות המתאימות, שימוש בהוראות סעיף 38 לתקנון המאפשר קבלת החלטה שלא בישיבת ועדת שרים. אם אותה אמנה היא גם הסכם שחל עליו סעיף 47 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ז-2007, יחולו במקביל ההליכים לפי החוק וההליך הקבוע בסעיף זה בתקנון.

- **הוספת סעיף 10(ז):** הסעיף נועד להבהיר מהו ההליך שיתקיים במצב של העברת אמנה לאישור או אשרור בקבינט. מוצע לקבוע כי יהיה צורך להגיש את אותם המסמכים שהיו מוגשים לממשלה לו האמנה הייתה מובאת לאישורה. כן קובע הסעיף כי השר המוביל את הטיפול באמנה יציג את האמנה בפני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וישתתף בדיון גם אם אינו חבר הוועדה.

- **סעיף 18א – הצבעות ב"ממשלת חילופים"** – סעיף זה מסדיר את מנגנון ההצבעה בממשלת חילופים כאשר מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה אינו שווה למספר השרים בעלי הזיקה לראש הממשלה החליפי, וזאת בהתאם להוראת סעיף 13א(ד)(1) לחוק יסוד: הממשלה.

יצוין כי אין צורך בהחלת המנגנון האמור על החלטותיהן של ועדות שרים, שכן מאז כינונה של הממשלה ה-35 הרכבן של ועדות השרים נקבע לכתחילה באופן שמספר החברים בוועדה שמזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה שווה למספר החברים בעלי הזיקה לראש הממשלה החליפי, זאת למעט בוועדות שרים שהרכבן נקבע בחוק ואינו מאפשר זאת, והדברים עולים קנה אחד עם הוראות סעיף 13א(ד)(2) לחוק יסוד: הממשלה.

- **סעיף 19(ב) – החלטה שלא בישיבה** – סעיף זה עוסק באפשרות של קבלת החלטה על ידי הממשלה שלא בישיבתה, באמצעות פניה בכתב לשרים לקבלת עמדתם על הצעת ההחלטה (משאל בכתב). בעבר נקבע בהקשר זה כי שר שלא השיב לפנייה בתוך שבוע יראוהו כמי שמסכים להצעה. עוד נקבע כי אם אחד השרים ביקש כי ההצעה תובא לדיון בישיבת

הממשלה, היא לא תוכרע בדרך של משאל כאמור. במסגרת זו לא נקבעה אפשרות לשר המעוניין בכך להביע את התנגדותו להצעה, מבלי לבקש דיון בה בממשלה. כעת מוצע תיקון לתקנון המאפשר לשר המעוניין בכך להודיע כי הוא מתנגד להצעת החלטה בלא שהדבר יחייב את הבאתה למליאת הממשלה, כך שההכרעה בה תוכל להיעשות במסגרת המשאל, ברוב קולות. לצד זאת עדיין נשמרת לשר המעוניין בכך האפשרות לבקש כי ההצעה תידון בממשלה ובמקרה כזה לא יוכרע בה בדרך של משאל. תיקון מקביל נעשה גם בסעיף 38(ב) לתקנון, העוסק בקבלת החלטה על ידי ועדת שרים שלא בישיבה, בדרך של משאל.

בנוסף, מוצע לקבוע בסעיף 19(ב) כי לראש הממשלה נתונה הסמכות לקצר או להאריך את המועד לתשובת השרים, העומד דרך כלל על שבוע ימים, הכל על פי נסיבות העניין.

- **סעיף 19(ג) – סעיף זה מאפשר להחיל את מנגנון ההצבעה בממשלה שנקבע בסעיף 18א גם על החלטות המתקבלות שלא בישיבת הממשלה, במסגרת משאל.**

- **סעיף 20(ג) – בדיקה מקדמית למינויים על ידי הממשלה או המובאים לאישורה – מוצע כי הצעת החלטה שעניינה מינוי הנעשה על ידי הממשלה או המובא לאישורה, תופץ ככלל במסגרת סדר היום המופץ לקראת הישיבה, ואולם לראש הממשלה ניתנת סמכות לקבוע כי המינוי יובא לידיעת חברי הממשלה למשך פרק זמן ארוך יותר לפני הבאתו לדיון בממשלה.**

- **סעיף 27(ב) – סדר היום של ועדות השרים – ניתנת סמכות לראש הממשלה בהסכמת ראש הממשלה החליפי להסיר נושא מסדר יומה של ועדת שרים, זאת בנוסף לסמכות שהיתה נתונה לו להורות ליושב ראש ועדת שרים לדחות קיומה של ישיבה בעניין מסוים, או לא לדון בעניין מסוים, או לא לקבל החלטה בעניין מסוים.**

- **סעיף 29 – מקום ומועד ישיבות ועדות השרים – מובהר כי לא תתקיימה ישיבות ועדות שרים במהלך קיום ישיבות ממשלה, וכן כי קיום ישיבה של ועדת שרים במקום שאינו בחדרי מזכירות הממשלה טעון אישור מראש של ראש הממשלה.**

- **סעיף 30 - ממלא מקום חבר ועדת השרים – נמחקה ההוראה שאפשרה לקבוע ועדות שרים שבהן לא יוזמן שר ממלא מקום.**

- **סעיף 31(ד) – ועדות שרים בראשות ראש הממשלה או בהשתתפותו - התווסף סעיף המאפשר לראש הממשלה החליפי להשתתף כחבר בכל ועדת שרים שראש הממשלה החליט להשתתף בה, על מנת לשמור על עקרון הפריטטיות.**

- **סעיף 32(א) – ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים** - מוצע לאפשר מינוי של שני ממלאי מקום קבועים ליושב ראש ועדת שרים בממשלת חילופים.
- **סעיף 39 – ערר על החלטת ועדת שרים** – מוצע כי פרק הזמן להגשת ערר על החלטות ועדת שרים יעמוד על שבוע אחד מיום שהופצה ההחלטה לידיעת חברי הממשלה (ולא שבועיים כפי שהיה בעבר). שינוי זה נעשה בשים לב לשינויים בדפוסי העבודה הנובעים מהפצת החומרים באינטרנט. משמעות התיקון היא קיצור פרק הזמן שבסיומו החלטות ועדות שרים תקבלנה תוקף של החלטות ממשלה משבועיים לשבוע מיום הפצת הפרוטוקול, והכל כמובן אם לא הוגש ערר.
- **נספח ג' – בקשת שר לנסיעה לחוץ לארץ בתפקיד** – התווסף סעיף 8 שבמסגרתו יימסר מידע ביחס לנסיעות בתפקיד הנעשות במימון שאינו ממשלתי, באופן העולה בקנה אחד עם הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1713 העוסקת בנסיעות לחו"ל במימון חוץ ממשלתי.
- **נספח ד' – התווסף סעיף 1(ה) המסדיר (במעין "סעיף סל") את ממשק העבודה בין ראש הממשלה לראש הממשלה החליפי בעת עבודת הממשלה בחירום.**

מוגש על ידי ראש הממשלה

י"ז בתמוז התש"ף

09 ביולי 2020

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ז בתמוז התש"פ

09 ביולי 2020

סימוכין : 155461981

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה : אישור תקנון עבודת הממשלה ה-35.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

סעיף 31(ו) לחוק יסוד : הממשלה קובע כדלקמן :

"הממשלה תקבע את סדרי שיבותיה ועבודתה, דרכי דיוניה ואופן קבלת החלטותיה אם דרך קבע ואם לעניין מסוים "

מכח סמכות זו נוהגת כל ממשלה, סמוך לאחר כינונה, לאשר תקנון עבודת ממשלה, המסדיר את אופן עבודתה.

עובר לכינונה של הממשלה ה-35, שנקבעה בהסכמים הקואליציוניים כממשלת חירום ואחדות לאומית, נערכו תיקונים בחוק יסוד : הממשלה אשר קבעו, לראשונה, הסדרים והוראות לעניין כינון ממשלת חילופים ולעניין דרכי עבודתה, ועוגן מעמדו של ראש ממשלה חלופי

התיקון לחוק יסוד : הממשלה כולל מספר הוראות הרלוונטיות לעבודת הממשלה :

סעיף 13א(ד) (1) לחוק יסוד : הממשלה קובע כי בממשלת חילופים מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה יהיה שווה למספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה החלופי. ואולם, הסעיף ממשיך וקובע, כי אם מספר השרים לא שווה כאמור, על הממשלה לקבוע מנגנון הצבעה שיבטיח כוח הצבעה שווה לשני הצדדים, היינו : מנגנון שלפיו כוח ההצבעה של כלל השרים בעלי הזיקה לראש הממשלה בממשלה יהיה שווה לכוח ההצבעה של כלל השרים בעלי הזיקה לראש הממשלה החלופי, או כללים לעניין אופן קבלת ההחלטות שיבטיחו יחס כאמור.

סעיף 43ב לחוק יסוד : הממשלה קובע שראש הממשלה החלופי בממשלת חילופים יהיה ממלא מקום ראש הממשלה לפי סעיף 5(ד) לחוק, ולא ימונה לראש הממשלה ממלא מקום אחר.

בהתאם לסעיף 20 להסכם הקואליציוני בין סיעת הליכוד וסיעת כחול לבן, קביעת סדר יום לעבודת הממשלה ולדיוניה תעשה מראש ובהסכמה של ראש הממשלה וראש הממשלה החלופי. עוד קובע הסעיף כי בכל פורום שראש הממשלה יושב בו - יישב אף ראש הממשלה החלופי.

היועצת המשפטית

בהחלטת ממשלה מס' 11 מיום 24.5.2020 הוחלט להטיל על השרים זאב אלקין ואבי ניסנקורן ומזכיר הממשלה, יחד עם היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה, להציע נוסח מעודכן לתקנון עבודת הממשלה, שייתן ביטוי בקביעת דרכי עבודת הממשלה להסדרים ולהוראות שנקבעו באשר לממשלת החילופים.

בהמשך לתיקונים האמורים בחוק יסוד: הממשלה ולהוראת ההסכם הקואליציוני, ולהחלטת ממשלה מס' 11 הנזכרת לעיל, מוצעים כעת שינויים בתקנון עבודת הממשלה.

נוסח התקנון שצורף להצעת ההחלטה מבוסס ברובו על נוסח התקנון שאושר על ידי הממשלה ה-34, כאשר נוספו לו הוראות בעניין מעמדו של ראש הממשלה החלופי בכל הנוגע לקביעת סדר היום של הממשלה ולתפקידים נוספים של ראש הממשלה, וכן לעניין מעמדו כממלא מקום ראש הממשלה בהתאם לתיקון לחוק יסוד: הממשלה.

בהתאם לסיפא לסעיף 13א(ד)(1) לחוק יסוד: הממשלה, סעיף 18א לתקנון המוצע קובע את מנגנון ההצבעות בממשלת החילופים, כדלקמן:

"18א הצבעות ב"ממשלת חילופים" (בהתאם לסעיף 13א(ד)(1) בחוק יסוד: הממשלה)

(א) לא היה מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה שווה למספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה החלופי, רשאים ראש הממשלה או ראש הממשלה החלופי להודיע מראש למזכיר הממשלה כי בנושאים מסוימים המצויים על סדר יומה של הממשלה, תתקיים הצבעה בהתאם למנגנון המפורט בסעיף (ב) להלן.

(ב) הצעה שערכה עליה הצבעה תתקבל בתנאי שמספר התומכים בהצעה יהיה גדול בקול אחד לפחות, מההפרש הקיים בין מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה לבין מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה החלופי, כשהנמנים אינם באים במניין הקולות."

סעיף 19ג) לתקנון מאפשר להחיל את מנגנון ההצבעה האמור גם על החלטות המתקבלות שלא בישיבת הממשלה, במסגרת מישאל.

יצוין כי מאז כינונה של הממשלה ה-35 הרכבן של ועדות השרים נקבע לכתחילה באופן שמספר החברים בוועדה שמזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה שווה למספר החברים בעלי הזיקה לראש הממשלה החלופי, זאת למעט בוועדות שרים שהרכבן נקבע בחוק ואינו מאפשר זאת, והדברים עולים בקנה אחד עם הוראות סעיף 13א(ד)(2) לחוק היסוד.

בנוסף לשינויים המגשימים את ההסכמות הקואליציוניות והתיקון לחוק יסוד: הממשלה, כולל התקנון המוצע שינויים נוספים שהעיקריים שבהם מפורטים בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, ובהם: עיגון הפרקטיקה הנוהגת בעניין הפצת סדר היום והחומרים הנלווים לישיבות הממשלה באמצעות "אתר המעטפה" (סעיף 8 לתקנון); הסדרת אישור אמנות על ידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מטעמים מיוחדים של ביטחון המדינה ו/או יחסי החוץ

היועצת המשפטית

שלה (סעיף 10 לתקנון) - כאשר לעניין זה יובהר כי אם אותה אמנה היא גם הסכם שחל עליו סעיף 47 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ז-2007, יחולו במקביל ההליכים לפי החוק וההליך הקבוע בסעיף זה בתקנון; הוספת אפשרות לשר המעוניין בכך להביע התנגדותו להצעה שמובאת בפני השרים באמצעות פניה בכתב, מבלי שהדבר יחייב את הבאת ההצעה למליאת הממשלה, כך שההכרעה בהצעה תוכל להיעשות במסגרת המשאל, ברוב קולות (סעיף 19(ב) לתקנון); תיקון מקביל נעשה בסעיף 38(ב) לתקנון, העוסק בקבלת החלטה על ידי ועדת שרים שלא בישיבתה, בדרך של משאל; השוואת פרק הזמן שבו תופץ לידיעת חברי הממשלה הצעת החלטה שעניינה מינוי הנעשה על ידי הממשלה או המובא לאישורה לפרק הזמן שבו מופץ סדר היום כולו, תוך מתן אפשרות לראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, לקבוע פרק זמן ארוך יותר לפני הבאת המינוי לדיון בממשלה (סעיף 20(ג) לתקנון); הוספת סמכות לראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להסיר נושא מסדר יומה של ועדת שרים, בנוסף לסמכויות שהיו קבועות לו בעניין סדר היום של ועדות השרים (סעיף 27(ב) לתקנון); הוספת קביעה כי ישיבות ועדות השרים לא תתקיימנה במהלך קיום ישיבות ממשלה וכי קיום ישיבה של ועדת שרים מחוץ לחדרי מזכירות הממשלה טעון אישור מראש של ראש הממשלה (סעיף 29 לתקנון); הסרת האפשרות לקבוע ועדות שרים שבהן לא יוזמן שר הממלא מקום של שר (סעיף 30 לתקנון); הוספת אפשרות בממשלה חילופים למנות שני ממלאי מקום קבועים ליושב ראש ועדת שרים (סעיף 32(א) לתקנון); קיצור תקופת הזמן להגשת ערר על החלטות ועדת שרים מישבועיים לשבוע מיום שהופצה ההחלטה לידיעת חברי הממשלה (סעיף 39 לתקנון).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

סעיפים 59-60 לתקנון המוצע מפנים להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 60.010 משנת 1968 העוסקת בחקיקה ממשלתית. הנחיה זו הוחלפה בשנת 2018 בהנחיה חדשה ומעודכנת יותר. התייחסות לעניין זה תובא בהערות היועץ המשפטי לממשלה לסדר יום הממשלה. מעבר לכך, הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין יועצים משפטיים הרלוונטיים להצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, עו"ד

היועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

התקנון לעבודת הממשלה

הממשלה ה-35

ממשלת חילופים

טיוטה

יולי 2020

תוכן עניינים

מספר עמוד

מספר סעיף

פרק א': סדר-היום של ישיבות הממשלה 6

1 .	סדר היום	6.....
2 .	נושאים לסדר היום	6.....
3 .	הגשת ההצעה	6.....
4 .	תוכן ההצעה	6.....
5 .	הצעה הכרוכה בפעולת שר אחר	7.....
6 .	סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר – אי הסכמה	8.....
7 .	פרסום ברשומות	8.....
8 .	המצאת סדר היום לשרים	8.....
9 .	חריגה מהכלל	8.....
10 .	אשרור ואישור אמנות בינלאומיות	8.....
11 .	נספחים

פרק ב': ישיבות הממשלה 10

12 .	מועד הישיבות ומקומן	10.....
13 .	ניהול הישיבות	10.....
14 .	השתתפות בישיבות הממשלה	10.....
15 .	הנושאים לדיון	10.....
16 .	סדר הדיון	10.....
17 .	שאלות	11.....
18 .	הצבעות	11.....
19 .	החלטה שלא בישיבת הממשלה	12.....
20 .	בדיקה מקדמית למינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה	12.....
21 .	מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה	13.....
22 .	ייצוג הולם במינוי ועדה או מועצה	13.....
23 .	דין החלטת ממשלה ודיון מחודש בהחלטה שנתקבלה	13.....
24 .	הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן או ששינה את תפקידו בממשלה	14.....

פרק ג': ועדות שרים 15

25 .	ועדות שרים, היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן	15.....
26 .	מזכירות ועדות השרים	15.....

15.....	סדר היום של ועדות השרים	27 .
15.....	השתתפות בוועדות השרים	28 .
16.....	מקום ישיבות ועדות השרים	29 .
16.....	ממלא מקום חבר ועדת השרים	30 .
16.....	ועדות שרים בראשות ראש הממשלה או בהשתתפותו	31 .
16.....	ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים	32 .
17.....	המניין בישיבת ועדת שרים	33 .
17.....	הצעה החלטת בוועדת שרים הכרוכה בפעולות שר אחר	34 .
17.....	הנושאים לדיון בוועדות שרים	35 .
17.....	סדר הדיון בוועדת שרים	36 .
18.....	הצבעות בוועדת שרים	37 .
18.....	החלטה שלא בישיבת ועדת שרים	38 .
19.....	ערר על החלטת ועדת שרים	39 .
19.....	דיון בערר	40 .
20.....	החלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה	41 .
20.....	ועדות משנה	42 .
20.....	ועדות שרים משותפות	43 .
20.....	ועדות שרים הפועלות על-פי חוק	44 .
21.....	הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן	45 .
22	פרק ד': ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי – הוראות מיוחדות	
22.....	כללי	46 .
22.....	הרכב ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וכינוסה	47 .
22.....	סדר היום ודיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	48 .
22.....	דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	49 .
23.....	תחולה על דיוני הממשלה	50 .
23.....	סודיות, עיון בפרוטוקולים והודעות לתקשורת	51 .
23.....	דין החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	52 .
23.....	תכנון רבעוני לדיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	53 .
23.....	מעקב אחר החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	54 .
24	פרק ה': העברת נושאים מן הממשלה לוועדת שרים ומוועדת שרים לממשלה	
24.....	העברת הצעה לוועדת שרים על-פי הוראת ראש הממשלה	55 .
24.....	העברת הצעה לישיבת הממשלה על-פי הוראת ראש הממשלה	56 .
24.....	העברת דיון לממשלה	57 .
25	פרק ו': טיפול בהצעות חוק	

58 .	ייוזם חקיקה ממשלתית.....	25.....
59 .	תזכיר חוק.....	25.....
60 .	טיוטת חוק.....	25.....
61 .	יידוע שרים.....	26.....
62 .	הצעת חוק.....	26.....
63 .	חקיקה דחופה.....	26.....
64 .	הגשת הצעת חוק לכנסת.....	26.....
65 .	חזרה מהצעת חוק.....	27.....
66 .	הצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית).....	27.....
67 .	החלת דין הרציפות על הצעת חוק.....	28.....
פרק ז': מצב חירום ותקנות לשעת חירום..... 29		
68 .	הכרזת מצב חירום.....	29.....
69 .	תקנות שעת חירום.....	29.....
פרק ח': נסיעות חברי הממשלה וסגני שרים לחוץ-לארץ וקביעת ממלאי מקום..... 31		
70 .	נסיעת ראש הממשלה ושר לחוץ-לארץ.....	31.....
פרק ט': פרוטוקול החלטות ותמליל הדיונים של הממשלה וועדות השרים..... 33		
71 .	תמליל של דיוני הממשלה וועדות השרים.....	33.....
72 .	פרוטוקול הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים.....	33.....
פרק י': סודיות ומסירת ידיעות..... 35		
73 .	סודיות.....	35.....
74 .	הודעה בדבר סודיות הישיבה.....	35.....
75 .	פרסום על-ידי מזכיר הממשלה.....	35.....
76 .	פרסום ברבים.....	35.....
77 .	אי-פרסום על-ידי המשרדים.....	36.....
78 .	פניות מהציבור.....	36.....
פרק י"א: פרסומים והודעות ברשומות..... 37		
79 .	פרסומים והודעות על-פי דין.....	37.....
80 .	הודעות ופרסומים אחרים.....	37.....
פרק י"ב: הממשלה והכנסת..... 38		
81 .	שר מתאם.....	38.....
82 .	הודעות בכנסת.....	38.....

38.....	הצעות בדבר סדר היום של ישיבות הכנסת	83 .
38.....	הצעה לסדר היום של הכנסת	84 .
38.....	שאלות.....	85 .
39.....	תפקידו של סגן שר	86 .
39.....	אחריות חברי הממשלה	87 .
40	פרק י"ג: מעקב אחר ביצוע החלטות הממשלה	
40.....	מעקב אחר ביצוע החלטות ממשלה ודיווח	88.
40.....	מעקב אחר הצעות חוק.....	89.
40.....	הטמעת החלטות ממשלה בתוכניות העבודה של משרדי הממשלה.....	90.
41	נספח א' בתקנון לעבודת הממשלה	
46	נספח ב' בתקנון לעבודת הממשלה	
47	נספח ג' בתקנון לעבודת הממשלה	
48	נספח ד' בתקנון לעבודת הממשלה	

פרק א': סדר היום של ישיבות הממשלה

1. סדר היום

ראש הממשלה יקבע את סדר היום של ישיבות הממשלה בהסכמת ראש הממשלה החליפי, כהגדרתו בסעיף 13א לחוק יסוד: הממשלה (להלן בתקנון זה – ראש הממשלה החליפי).

2. נושאים לסדר היום

כל חבר ממשלה רשאי להציע להעלות נושא לסדר היום של ישיבת הממשלה על-פי הנוהל המפורט להלן.

3. הגשת ההצעה

- (א) הצעה להעלות נושא לסדר היום לישיבה הרגילה של הממשלה תוגש בכתב למזכיר הממשלה לא יאוחר משעה 12:00 ביום ד' שלפני ישיבת הממשלה.
- (ב) הצעה להעלות נושא לסדר היום אשר מפאת דחיפותה לא היה סיפק בידי השר להגישה במועד כאמור בסעיף (א) לעיל, תוגש בהקדם האפשרי, וראש הממשלה יחליט, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, אם להורות על הכללתה בסדר יומה של ישיבת הממשלה.

4. תוכן ההצעה

הצעה להחלטה תכלול:

- (א) כותרת ההצעה המגדירה את מהות הנושא.
- (ב) אם מתבקשת החלטה - נוסח ההצעה להחלטה שהממשלה מתבקשת לקבלה. פירוט מוצע למבנה של הצעה להחלטה ראה בנספח א' לתקנון זה.
- (ג) דברי הסבר להצעה - דברי הסבר להצעת ההחלטה יבואו בנפרד ויכללו את המידע והנתונים לפי העניין וחוות דעת משפטית, הכול כמפורט בנספח א' לתקנון זה.
- (ד) (1) הצעה להחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה תקבע מי השר או השרים האחראים למעקב אחר ביצועה.
- (2) אם לא נקבע בהצעה להחלטה השר האחראי למעקב אחר ביצועה, השר או השרים המופקדים על ביצוע ההחלטה, לפי העניין, יהיו אחראים למעקב אחר ביצועה, כל שר לפי חלקו, ויחולו הוראות ס"ק (ד)(3) שלהלן.
- (3) המנהל הכללי של המשרד שבראשו עומד שר האחראי על מעקב אחר ביצוע החלטה ידווח למנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, כאמור בסעיף 88 לתקנון.
- (ה) חתימת השר מגיש ההצעה - הצעה כאמור לעיל, תוגש למזכיר הממשלה בכתב עם חתימת השר המגיש.

- (ו) הצעה הנוגעת לשר אחר - נגעה ההצעה לתחום סמכותו של שר אחר – יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר, ועמדתו של השר האחר תצוין במפורש. נגעה ההצעה לתחום סמכותו של השר יוזם ההצעה וגם לתחום סמכותו של שר אחר – יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר ועמדת השר האחר תצוין במפורש.
- (ז) הצעה המוגשת מטעם ראש הממשלה - מבלי לגרוע מההוראות המפורטות בסעיפים (א) עד (ה) לעיל, הצעה המוגשת מטעמו של ראש הממשלה, ככל שהיא נוגעת לתחום סמכותם של שרים אחרים, תטופל על-ידי המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה.
- (ח) (1) לא תופץ הצעה להחלטה ולא תעמוד על סדר יומה של ישיבת הממשלה אם לדעת מזכיר הממשלה, השר יוזם ההצעה לא מילא אחר הדרישות הנקובות בסעיף 4(א) עד (ו) לעיל, כולן או מקצתן.
- (2) סבר מזכיר הממשלה כי ההצעה להחלטה אינה עונה על דרישות סעיפים 4(א) עד 4(ו) לעיל, כולן או מקצתן, יפנה לשר יוזם ההצעה, יציין לפניו את המידע והנתונים החסרים ויבקשו להגיש נוסח מתוקן של ההצעה.
- (3) ראש הממשלה רשאי בהסכמת ראש הממשלה החליפי, במקרים מיוחדים או בשל דחיפות העניין, להורות למזכיר הממשלה להעמיד על סדר יומה של ישיבת הממשלה גם הצעה שלא נכללו בה הוראות סעיפים קטנים 4(א) עד (ו), כולן או מקצתן.
- (ט) מצגות בישיבות הממשלה – שר יוזם הצעה, המבקש לעשות שימוש במצגת בעת הצגת נושא לממשלה, יעביר המצגת למזכירות הממשלה לפחות 2 ימי עבודה לפני הדיון. המצגות תהיינה ערוכות לפי כללי הצגת מצגות כמפורט בנספח ב' המצורף לתקנון זה.

5. הצעה הכרוכה בפעולת שר אחר

- (א) לא נהג השר המציע כאמור בסעיף 4(ו) לתקנון, או שלא צוינו המקור התקציבי להצעה הכרוכה בתקציב ועמדת שר האוצר בעניין, יעביר מזכיר הממשלה את ההצעה לחוות דעתו של השר האחר-לפי העניין.
- (ב) (1) לא השיב השר האחר לפניית מזכיר הממשלה בתוך שבועיים, תועמד ההצעה על סדר היום, אם החליט על כך ראש הממשלה בהסכמת ראש הממשלה החליפי, בתוספת הערה שההצעה נשלחה לשר האחר, אולם לא נתקבלו חוות דעתו או הערותיו בתוך המועד שנקבע.
- (2) על אף האמור בסעיף (ב)(1) לעיל, רשאי מזכיר הממשלה לתת לשר האחר ארכה של עד שבועיים נוספים להמציא את עמדתו בטרם תועמד ההצעה על סדר היום, זאת אם שוכנע כי נסיבות העניין מצדיקות את הארכה כאמור.
- (3) על אף האמור בסעיפים (ב)(1) ו-(ב)(2) לעיל, רשאי ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, לקצר או להאריך את המועדים הנקובים בסעיפים אלו.

6. סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר – אי הסכמה

סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר ואין הסכמה ביניהם להפעלת הסמכות, השר שביקש מהשר האחר להפעיל סמכות משותפת ולא נענה בתוך שלושים יום, יביא את המחלוקת לפני ראש הממשלה וראש הממשלה החליפי.

7. פרסום ברשומות

שר המבקש להעלות הצעה להחלטה המחייבת פרסום ברשומות, ימציא למזכירות הממשלה, יחד עם הצעת ההחלטה, גם את הנוסח המוצע לפרסום ברשומות.

8. המצאת סדר היום לשרים

(א) מזכיר הממשלה יכין את סדר היום לשיבה רגילה של הממשלה ואת החומר הנוגע לנושאים שבו. סדר היום והחומרים הנלווים יהיו זמינים לעיון השרים לפחות 48 שעות לפני הישיבה באמצעות אתר אינטראנט ייעודי ("אתר המעטפה"), אלא אם קבע ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, כי הדבר לא ייעשה כך בגלל סודיות המסמכים או בגלל דחיפות העניין.

(ב) נושא לסדר היום שנתקיימה בו הוראת סעיף 3(ב), יכין לגביו מזכיר הממשלה תוספת לסדר היום שתימסר לשרים.

(ג) נושאים לסדר היום וכל חומר הנוסף להם, לרבות הסתייגויות מהצעות להחלטה, יצוינו על-ידי מזכירות הממשלה במספרים סידוריים ויצורפו כנספחים לסדר היום של אותה ישיבה ויאוזכרו במספריהם אלה גם בסדרי היום הבאים או במאגר נפרד.

9. חריגה מהכלל

ראש הממשלה רשאי, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להרשות, לפי הצורך, חריגה מהוראות סעיפים 1-8 לפרק זה, כולן או מקצתן.

10. אשרור ואישור אמנות בין-לאומיות

(א) שר המבקש להגיש הצעה להחלטה בדבר אשרור אמנה בין-לאומית יעביר למזכיר הכנסת שבועיים קודם שני עותקים מנוסח האמנה בתרגומה לעברית ואת עיקריה, על מנת שזה יביאם לידיעת חברי הכנסת. בתקופת הפגרה יימנו השבועיים ממועד כינוס פגרה של הכנסת.

(ב) סעיף (א) לעיל לא יחול אם לדעת השר המגיש, בהסכמת שר החוץ ושר המשפטים, נמנעת המצאת עותקי האמנה לכנסת מטעמי דחיפות או סודיות.

(ג) לאחר העברת עותקי האמנה לידיעת הכנסת כאמור לעיל ובחלוף פרק הזמן הנקוב בסעיף (א) לעיל, תועבר למזכיר הממשלה על-ידי השר המגיש הצעת החלטה בעניין אשרור האמנה.

להצעת ההחלטה יצורפו נוסח האמנה בתרגומה לעברית ועיקריה.

דברי ההסבר להצעת ההחלטה יובאו כמפורט בסעיף 4 ובנספח א' לתקנון זה. כמו כן יובאו עמדות משרד החוץ ומשרד המשפטים. ננקטה בכנסת פעולה בעניין האמנה בהתאם לתקנון הכנסת, יודיע על כך השר מגיש ההצעה בדברי ההסבר.

מזכיר הממשלה יעביר את הצעת ההחלטה בדבר אשרור האמנה לידיעת כל חברי הממשלה, ויבקש את עמדתם בדרך שנוהגים בסעיף 19(ב) בתקנון.

(ד) ההליך הקבוע בסעיף זה יחול גם על:

- (1) אישור הממשלה להצטרפות לאמנה בין-לאומית רב צדדית (accession).
- (2) אישור הממשלה לחתימה על אמנה בין-לאומית דו-צדדית אשר בשל צורך מיוחד, שיפורט בדברי ההסבר, נכנסת לתוקף עם אקט החתימה עצמו.
- (ה) הממשלה רשאית לקבוע, כי בשל חשיבותה תוגש אמנה בין-לאומית גם לאישור הכנסת.
- (ו) ראש הממשלה רשאי לקבוע, מטעמים מיוחדים של ביטחון המדינה ו/או יחסי חוץ, כי אמנה בין-לאומית מסוימת תובא לאשרור או לאישור בפני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, במקום בפני הממשלה. קביעה זו תיעשה לאחר התייעצות עם השר המוביל את הטיפול באמנה הבין-לאומית ועם שר החוץ, וכן עם שר הביטחון כאשר הקביעה מתבססת על טעמים מיוחדים של ביטחון המדינה.
- (ז) להצעת ההחלטה המוגשת לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי בהתאם לסעיף (ו) לעיל, יצורפו נוסח האמנה בתרגומה לעברית ועיקריה. דברי ההסבר להצעת ההחלטה יובאו כמפורט בסעיף 4 ובנספח א' לתקנון זה. כמו-כן, יובאו עמדות משרד המשפטים ועמדת משרד החוץ. השר המוביל את הטיפול באמנה יציג את האמנה בפני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וישתתף בדיון גם אם אינו חבר הוועדה.

11. נוהל עבודת הממשלה בחירום

נספח ד' לתקנון עבודת הממשלה שעניינו נוהל עבודת הממשלה בחירום הינו חלק בלתי נפרד מהתקנון, ושינויים בו ייעשו אך ורק באישור הממשלה.

פרק ב': ישיבות הממשלה

12. מועד הישיבות ומקומן

- (א) ישיבה רגילה של הממשלה תתקיים בכל יום א' בשבוע באולם ישיבות הממשלה בירושלים.
- (ב) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, ראש הממשלה רשאי לכנס ישיבה של הממשלה במקום ובמועדים אחרים. הודעה על כך תימסר לשרים.

13. ניהול הישיבות

ראש הממשלה ישב בראש ישיבת הממשלה. בהיעדר ראש הממשלה מן הישיבה, ישב בראש הישיבה ראש הממשלה החליפי, ולו יהיו, לעניין ניהול הישיבה, הסמכויות הנתונות לראש הממשלה כיושב-ראש הישיבה. בהיעדרם ישב שר שיקבע ראש הממשלה.

לעניין היעדר ראש הממשלה מן הארץ - ראה סעיף 70(י) לתקנון.

14. השתתפות בישיבות הממשלה

- (א) ישיבות הממשלה הן סגורות.
- (ב) לא יינתן פרסום לסדר היום של ישיבות הממשלה ולנספחים המצורפים לסדר היום אלא על-ידי מזכיר הממשלה ולפי שיקול דעתו; אין באמור כדי לגרוע מסמכותו של שר לפרסם נושאים שהם בתחום אחריותו.
- (ג) שר רשאי, באישור מזכיר הממשלה, להזמין לישיבה עובד של משרדו או מומחה, שיהיה נוכח בשעת הדיון בנושא מסוים או בנושאים מסוימים שעל סדר היום.
- (ד) ראש הממשלה רשאי להזמין לישיבה מוזמנים נוספים אם ראה שנוכחותם חיונית. במקרה זה ישמיעו המוזמנים את דבריהם, אך לא יהיו נוכחים בעת הדיון הפנימי בין השרים ובעת ההצבעה.

15. הנושאים לדיון

בישיבת הממשלה יידונו אך ורק נושאים שהועמדו קודם לכן על סדר היום, כמפורט בפרק א'. נושא שלא הועמד על סדר היום, לא יידון, אלא אם ראש הממשלה אישר, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, את הצורך לדון בו באותה ישיבה.

16. סדר הדיון

- (א) ראש הממשלה יקבע את סדרי הדיון וההצבעה בישיבת הממשלה.
- (ב) ביקש שר בעת הישיבה לדחות את הדיון בנושא מסוים, יידחה הדיון למועד אחר שייקבע, זולת אם החליט ראש הממשלה להמשיך בדיון בנושא האמור באותה ישיבה.

17. שאלות

- (א) שר רשאי להגיש שאלה בכתב לשר הנוגע בדבר, אשר ישיב על השאלה בתוך שבוע ימים; לא השיב השר הנוגע בדבר בתוך מועד זה, או אם התשובה אינה מניחה את דעתו של השואל - רשאי השר השואל להעביר את הנושא לראש הממשלה, וראש הממשלה יחליט אם הנושא יועלה בישיבת הממשלה כשאלה או כנושא על סדר היום.
- (ב) במקרים דחופים רשאי ראש הממשלה לאשר הצגת שאלה לשר הנוגע בדבר בישיבת הממשלה, ובלבד שלפני פתיחת הישיבה הוגשה השאלה לראש הממשלה בכתב והעתק ממנה נמסר לשר הנוגע בדבר.

18. הצבעות

- (א) הצעה שנערכה עליה הצבעה תתקבל ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין הקולות היה מספר המצביעים בעד ונגד שווה, תידחה ההצעה.
- (ב) הצעה שהובאה לדיון ולהחלטת הממשלה ולא היו לגביה הסתייגויות או התנגדויות, או שההסתייגויות וההתנגדויות הוסרו במהלך הדיון - תאושר גם ללא הצבעה על-פי הצעת ראש הממשלה.
- (ג) שר הנעדר מישיבת ממשלה בשעת ההצבעה בהצעה מסוימת, רשאי להצביע על ההצעה במסירת הודעה אישית למזכיר הממשלה, ואולם רשאי ראש הממשלה לקבוע בהסכמת ראש הממשלה החליפי, בעת המצאת סדר היום לשרים, כי בהצבעה מסוימת לא ייספרו קולות של שרים שלא נכחו בהצבעה, למעט שרים שנעדרו מהארץ ומונה להם ממלא מקום.
- (ד) שר הנמצא בחוץ לארץ ומונה לו ממלא מקום, רשאי להצביע באמצעות השר הממלא את מקומו, ובלבד שממלא המקום קיבל ממנו רשות או הרשאה כללית להצביע. באין הרשאה כאמור, תחול על השר האחריות לתאם עם ממלא מקומו את ההצבעה.¹

18א. הצבעות ב"ממשלת חילופים" (בהתאם לסעיף 13א(ד)(1) בחוק יסוד: הממשלה)

- (א) לא היה מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה שווה למספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה החליפי, רשאים ראש הממשלה או ראש הממשלה החליפי להודיע מראש למזכיר הממשלה כי בנושאים מסוימים המצויים על סדר יומה של הממשלה, תתקיים הצבעה בהתאם למנגנון המפורט בסעיף (ב) להלן.
- (ב) הצעה שנערכה עליה הצבעה תתקבל בתנאי שמספר התומכים בהצעה יהיה גדול בקול אחד לפחות, מההפרש הקיים בין מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש

¹ לגבי הצבעתו של שר הממלא-מקומו של שר אחר ראה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1101.

הממשלה לבין מספר השרים המזוהים כבעלי זיקה לראש הממשלה החליפי, כשהנמנעים אינם באים במניין הקולות.

19. החלטה שלא בישיבת הממשלה

- (א) ראה ראש הממשלה צורך בקבלת החלטה דחופה של הממשלה, רשאי הוא, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להורות למזכיר הממשלה להביא נוסח ההצעה לפני השרים בדרך של משאל בעל-פה. ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הממשלה, לא יוכרע בו על-פי המשאל בעל-פה, אלא אם החליט ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, כי מן ההכרח להכריע בהצעה בדרך של משאל כאמור. לא ניתן היה להשיג שר או שרים או לא התקבלה תשובה משר או משרים במשאל בתוך 12 שעות ממועד מסירת נוסח ההצעה לכלל לשכות השרים, תאושר ההצעה אם תמכו בה רוב חברי הממשלה, כשהנמנעים אינם באים במניין הקולות, והיא תקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- ראש הממשלה רשאי לקצר או להאריך פרק זמן זה.
- (ב) ראה ראש הממשלה צורך בקבלת החלטה של הממשלה שלא בישיבתה, רשאי הוא, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להורות למזכיר הממשלה לפנות בכתב אל השרים ולבקש עמדתם להצעה. לא השיב שר לעניין ההצעה בתוך שבוע מיום הפנייה אליו, יראו אותו כמי שהסכים להצעה. הודיע שר כי הוא מתנגד להצעה – יימנה קולו כמתנגד, ואולם אם ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הממשלה, לא יוכרע בו על-פי הליך זה.
- בחלוף המועד כאמור, תקבל ההצעה תוקף של החלטת ממשלה.
- ראש הממשלה רשאי לקצר או להאריך את המועד לתשובת השרים.
- (ג) בממשלת חילופים רשאים ראש הממשלה או ראש הממשלה החליפי להודיע מראש כי מנגנון ההצבעה בהחלטות שלא בישיבת הממשלה ייעשה בדרך המפורטת בסעיף 18א(ב).

20. בדיקה מקדמית למינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה

- (א) כל מינוי הנעשה על-ידי הממשלה או המובא לאישורה ואשר לא נעשה בהליך תחרותי, כגון ועדה לאיתור מועמדים, יעבור הליך של בדיקה מקדמית בטרם יובא לממשלה.
- הבדיקה המקדמית תיעשה באמצעות אחת הוועדות המפורטות להלן:
- (1) הוועדה לבדיקת מינויים, הפועלת מכוח סעיף 18ב וסעיף 60א לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.
 - (2) הוועדה לבדיקת מינויים בראשות נציב שירות המדינה, הפועלת מכוחה של החלטת הממשלה מספר 516 מיום 14.8.1960.
 - (3) הוועדה המייעצת לעניין מינויים לתפקידים בכירים הנעשים על-ידי הממשלה, באישורה או בהמלצתה, או למינויים לתפקידים בכירים הנעשים על-ידי ראש הממשלה, הפועלת מכוחה של החלטת הממשלה מספר 3839 מיום 27.5.2018.

העברת המינויים לבדיקה מקדמית לאחת הוועדות, הכול לפי העניין, תיעשה על-ידי השר יוזם המינוי בטרם תוגש הצעת החלטה למזכיר הממשלה.

מינויים אשר בדיקתם המקדמית אינה כלולה באחת המסגרות הנקובות לעיל, יעברו, לפי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, אף הם בדיקה מקדמית בטרם יובאו לממשלה. הבדיקה תהיה באחריות השר המציע את המינוי ובאמצעות היועץ המשפטי של המשרד יוזם המינוי.

(ב) מזכיר הממשלה יביא לידיעת חברי הממשלה את חוות הדעת שגובשה על-ידי אחת הוועדות הנזכרות בסעיף (א) לעיל או את חוות הדעת המשרדית שגובשה בהתאם לסעיף (ב) לעיל.

(ג) הפצת הצעה למינוי - המינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה, יובאו לידיעת הממשלה במסגרת סדר היום של ישיבת הממשלה. ואולם רשאי ראש הממשלה, אם מצא לנכון, לקבוע, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, כי מינוי יובא לידיעת חברי הממשלה למשך פרק זמן ארוך יותר לפני הבאתו לדיון בממשלה.

(ד) הסדר ניגוד עניינים - המשרד יוזם המינוי יערוך בדיקה לאיתור חשש לניגוד עניינים ויערוך הסדר למניעת ניגוד עניינים במידת הצורך.

(ה) הכשר ביטחוני - אם המינוי כרוך בקבלת הכשר ביטחוני, אחראי המשרד יוזם המינוי לקבל את ההכשר לפני העברת הצעת ההחלטה למזכיר הממשלה.

(ו) מינוי או אישור מינוי שלא בישיבת הממשלה - מינוי או אישור מינוי המחייבים החלטת ממשלה, שלא הובאו לפני הממשלה בישיבתה, יכול שיאושרו בדרך הקבועה בסעיף 19 לתקנון, אולם הליכי הבדיקה המקדמית המפורטים בסעיף זה יחולו גם על מינויים המובאים לאישור לפי סעיף 19 האמור.

(ז) למען הסר ספק, מובהר כי הצעה למינוי לא תובא לפני הממשלה אלא אם נתקיימו והושלמו כל ההליכים הנקובים בסעיפים (א) עד (ה) לעיל.

21. מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה

שר המבקש להביא לפני הממשלה מינוי של ועדה או מועצה הכוללת נציגים ממשרדים אחרים או שתחום עיסוקה נוגע למשרדים אחרים, יעשה כן לאחר פנייה לשר או לשרים האחרים, ועמדתם תצוין במפורש.

22. ייצוג הולם במינוי ועדה או מועצה

שר המבקש להביא לפני הממשלה מינוי של ועדה או של מועצה יבחן הרכב זה בשים לב להסדרים המחייבים ייצוג הולם.

23. דין החלטת ממשלה ודיון מחדש בהחלטה שנתקבלה

אין להגיש ערר על החלטת הממשלה.
ביקש שר כי הממשלה תדון מחדש בהחלטת ממשלה, ינהגו בה על-פי פרק א' בתקנון.

אין בבקשה כאמור כדי לפגוע בתוקפה של החלטת הממשלה או לדחות את ביצועה.

24. הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן או ששינה את תפקידו בממשלה

חדל שר לכהן, ינהגו בהצעה להחלטה, בהסתייגות מהצעת החלטה ובערר על החלטת ועדת שרים (להלן בסעיף זה – "העניין"), שהוגשו על-ידו כדלקמן:

- (א) אם העניין שייך לתחום משרדו או לתחום אחריותו של השר שחדל לכהן - יעביר מזכיר הממשלה את העניין לשר המשמש בתפקידו של השר שחדל לכהן (להלן בסעיף זה - השר החדש) וישאל אותו אם הוא מאמץ את העניין שיזם קודמו. השר החדש יודיע בכתב למזכיר הממשלה בתוך שבועיים מהי עמדתו לגבי העניין. לא הודיע השר החדש בתוך שבועיים כאמור או הודיע כי הוא אינו מאמץ את העניין שיזם השר שחדל לכהן - יוסר העניין מסדר היום.
- במקרה של הסרת ערר על החלטת ועדת שרים – תקבל ההחלטה מיד תוקף של החלטת ממשלה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה.
- (ב) אם ברור מהקשר הדברים שלא היה העניין קשור לתחום משרדו או לתחום אחריותו של השר שחדל לכהן - יוסר העניין מסדר היום, ואם הוגש על ידו ערר על החלטת ועדת שרים - יובא דבר קיומו של הערר מיד לידיעת חברי הממשלה. אם לא הוגש ערר על ידי חבר הממשלה בתוך שבועיים, יוסר הערר והחלטת ועדת השרים תקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- (ג) במקרה של ספק באשר לנגיעת העניין לתחום משרדו או לתחום אחריותו של השר - יפעלו כאמור בסעיף קטן (ב) לעיל.
- (ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על שר ששינה את תפקידו בממשלה, אולם אם שר ששינה את תפקידו ביקש להסיר עניין מסדר היום ששייך לתחום משרדו הקודם או לתחום אחריותו – יפעלו כאמור בסעיף קטן (א) לעיל.

פרק ג': ועדות שרים

25. ועדות שרים, היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן

- (א) הממשלה רשאית למנות ועדות שרים קבועות, זמניות או לעניינים מסוימים ולקבוע את היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן.
- (ב) בוועדות השרים הפועלות על-פי חוק, אשר הרכבן לא נקבע מפורשות בחוק, תקבע הממשלה את הרכבן.
- (ג) צירוף שר לוועדת שרים או חילופי גברי בהרכב ועדת שרים ייעשו בהחלטה של הממשלה.
- (ד) שר המבקש לגרוע עצמו מחברות בוועדת שרים מסוימת, רשאי לעשות זאת בהודעה בכתב למזכיר הממשלה וזה יעבירה לידיעת חברי הממשלה.

26. מזכירות ועדות השרים

מזכיר הממשלה ירכז את עבודת המזכירות של ועדות השרים.

27. סדר היום של ועדות השרים

- (א) סדר היום של ישיבות ועדות השרים ייקבע על-ידי יושב ראש ועדת השרים ויוכן בדרך שמכניס את סדר היום לישיבות הממשלה, ויחולו עליו הוראות פרק א' לתקנון, בשינויים המחויבים.
- (ב) ראש הממשלה רשאי להורות, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, ליושב ראש ועדת שרים לדחות קיומה של ישיבה בעניין מסוים, או לא לדון בעניין מסוים, או לא לקבל החלטה בעניין מסוים או להסיר נושא מסדר יומה של הוועדה. סעיף זה לא יחול על ועדות שרים הפועלות על-פי חוק.

28. השתתפות בוועדות השרים

- (א) ישיבות ועדות השרים הן סגורות.
- (ב) לא יינתן פרסום לסדר היום של ועדות השרים ולנספחים המצורפים לסדר היום אלא על-ידי מזכיר הממשלה ולפי שיקול דעתו. אין באמור כדי לגרוע מסמכותו של שר לפרסם נושאים שהם בתחום אחריותו.
- (ג) שר רשאי, באישור יושב ראש ועדת השרים ותוך מסירה מוקדמת למזכיר הממשלה, להזמין לישיבה עובד של משרדו או מומחה, שיהיה נוכח בשעת הדיון בנושא מסוים או בנושאים מסוימים שעל סדר היום.

(ד) על אף האמור בסעיף (ג) לעיל, יושב ראש ועדת השרים או ועדת המשנה שלה רשאי להזמין לשיבה מוזמנים נוספים אם ראה שנוכחותם חיונית. במקרה זה ישמיעו המוזמנים את דבריהם, אך לא יהיו נוכחים בעת הדיון הפנימי בין השרים ובעת ההצבעה.

29. מקום ומועד ישיבות ועדות השרים

- (א) ישיבות של ועדות השרים תתקיימנה במזכירות הממשלה בירושלים.
- (ב) בנסיבות מיוחדות יושב ראש ועדת השרים רשאי לכנס ישיבה של ועדת השרים במקום אחר באישור מראש של ראש הממשלה ו בתיאום עם מזכירות הממשלה.
- (ג) ישיבות ועדות השרים לא תתקיימנה במהלך קיום ישיבות הממשלה.

30. ממלא מקום חבר ועדת השרים

שר הממלא מקום של שר החבר בוועדת השרים יוזמן לישיבת ועדת השרים, ותהיינה לו הסמכויות של חבר הוועדה הקבוע.

31. ועדות שרים בראשות ראש הממשלה או בהשתתפותו

- (א) משמש ראש הממשלה יושב-ראש ועדת שרים, הוא רשאי למנות שר מקרב חברי ועדת השרים שישמש במקומו יושב-ראש ועדת השרים, בין בדרך כלל ובין לישיבה מסוימת.
- (ב) ראש הממשלה יושב בראש כל ועדת שרים כל אימת שיראה צורך להשתתף בישיבותיה, אלא אם החליט שלא לשבת בראשה.
- (ג) השתתף ראש הממשלה בוועדת שרים והחליט שלא לשבת בראשה, יראו אותו כחבר ועדת השרים באותה ישיבה, אלא אם כן החליט אחרת.
- (ד) בממשלת חילופים, ראש הממשלה החליפי יהיה רשאי להשתתף בכל ועדת שרים שראש הממשלה החליט להשתתף בה, כאמור בסעיפים (ב) ו-(ג) ויראו אותו כחבר בוועדת השרים באותה ישיבה.

32. ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים

- (א) הממשלה רשאית למנות ממלא מקום קבוע ליושב ראש ועדת שרים, ובממשלת חילופים רשאית הממשלה למנות עד שני ממלאי מקום קבועים ליושב ראש ועדת השרים.
- (ב) יושב-ראש ועדת שרים רשאי למנות שר מבין חברי הוועדה כממלא מקומו לישיבה מסוימת או לחלק ממנה.

33. המניין בישיבת ועדת שרים

ישיבות ועדות השרים יתקיימו בכל מספר משתתפים ובלבד שישתתף בהן יושב-ראש הוועדה או ממלא מקומו.

34. הצעה להחלטת בוועדת שרים הכרוכה בפעולות שר אחר

- (א) הייתה הצעה להחלטת ועדת שרים כרוכה בפעולת שר אחר או נתונה לתחום סמכותו של משרד אחר או כרוכה בהוצאה או בהתחייבות כספית שאינן כלולות בתקציב המאושר להוצאה או להרשאה להתחייב, ינהגו בה כאמור בסעיף 5 לתקנון.
- (ב) הייתה הצעה להחלטת ועדת שרים כרוכה בפעולות שר אחר שאינו חבר בוועדה, יוזמן השר האחר לישיבה שבה מבקשים להחליט בהצעה.

35. הנושאים לדיון בוועדות שרים

- (א) בוועדות שרים יידונו רק נושאים שהועמדו קודם לכן על סדר היום כאמור בסעיף 27 לתקנון. נושא שלא הועמד על סדר היום, לא יידון אלא אם סודיותו או דחיפותו מנעו את הכללתו מראש בסדר יום הוועדה, ויושב ראש הוועדה אישר את הצורך לדון בו באותה ישיבה.
- (ב) ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, או הממשלה יקבעו באיזו ועדת שרים יועלה נושא השייך לתחום עיסוקן של שתי ועדות שרים. ראש הממשלה רשאי, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להורות על כינוס שתי ועדות השרים יחד בראשותו של אחד מיושבי הראש, כפי שיקבע.
- (ג) ועדת שרים רשאית להפעיל סמכות שהוקנתה בחיקוק לממשלה, בנושא השייך לתחום עיסוקה של הוועדה, בין אם הוסמכה לכך מפורשות על ידי הממשלה ובין אם לאו, אלא אם כן קבעה הממשלה שאין בסמכותה של ועדת השרים להפעיל סמכות זו. הוראת סעיף קטן זה לא תחול אם משתמעת כוונה אחרת מן החיקוק שהקנה את הסמכות, וכן לא תחול על הפעלת סמכויות הממשלה לפי חוק יסוד: הממשלה, למעט סעיף 32 בו.

36. סדר הדיון בוועדת שרים

- (א) יושב ראש ועדת שרים יקבע את סדר הדיון בישיבות הוועדה.
- (ב) ביקש שר בעת הישיבה לדחות את הדיון בנושא מסוים, יידחה הדיון למועד אחר שייקבע, זולת אם החליט יושב-ראש הוועדה להמשיך בדיון בנושא האמור באותה ישיבה.

37. הצבעות בוועדת שרים

- (א) זכות ההצבעה על הצעה המובאת להחלטת ועדת שרים נתונה לשרים חברי הוועדה בלבד.
- (ב) הצעה שנערכה עליה הצבעה בוועדת שרים, תתקבל ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין הקולות.
- היה מספר המצביעים בעד ונגד שווה, תידחה ההצעה.

לעניין שוויון קולות בהצבעה על קביעת עמדת הממשלה על הצעת חוק פרטית – ראה סעיף 66(ה) לתקנון.

- (ג) חבר ועדת שרים הנעדר משיבת ועדת שרים בשעת ההצבעה בהצעה, רשאי להצביע על ההצעה על-ידי מסירת הודעה בכתב מראש על הצבעתו למזכיר הוועדה וזאת באחת מהנסיבות הבאות:

- (1) חבר ועדת שרים נעדר משיבת ועדת השרים מחמת מחלה.
- (2) חבר ועדת שרים נעדר משיבת ועדת השרים מחמת חופשה שעליה הודיע מראש למזכיר הממשלה.
- (3) חבר ועדת שרים נעדר משיבת ועדת השרים מחמת שהות בחוץ-לארץ ולא מונה לו ממלא מקום.
- (4) חבר ועדת שרים נכח בתחילת הדיון על הנושא שעליו הוא מבקש להשאיר הצבעתו בכתב, אך נבצר ממנו להישאר עד תום הדיון באותו נושא.
- (5) הסייגים בסעיף זה לא יחולו על שר האוצר בהיבטים הקשורים לענייני משרדו.
- (6) נהג ראש הממשלה כאמור בסעיף 31(א) לתקנון – הוא רשאי להשאיר הצבעתו בידי מזכיר הוועדה ולא יחולו עליו הוראות סעיפים (1)–(4) לעיל.

חבר ועדת שרים המשאיר הצבעתו בכתב כאמור בסעיפים (ג)1–(4) לעיל, יציין בהודעה על הצבעתו את הסיבה להשארת ההצבעה בכתב.

על הצבעת ממלא מקום שר בוועדת שרים – תחול הוראת סעיף 18(ד) לתקנון.

- (ד) הצעה שהובאה לדיון בוועדת שרים ולא היו לגביה הסתייגויות או התנגדויות או שההסתייגויות וההתנגדויות הוסרו במהלך הדיון – יכול שתאושר גם ללא הצבעה על-פי הצעת יושב ראש ועדת השרים.

38. החלטה שלא בישיבת ועדת שרים

- (א) ראה יושב ראש ועדת השרים צורך בקבלת החלטה דחופה של הוועדה, הוא רשאי להורות למזכיר הממשלה להביא את נוסח ההצעה בדרך של משאל בעל-פה. ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הוועדה, לא יוכרע בו על-פי משאל, אלא אם

החליט יושב-ראש הוועדה, כי בשל דחיפותה המיוחדת של ההצעה מן ההכרח להכריע בה בדרך של משאל כאמור.

לא ניתן היה להשיג שר או שרים או לא התקבלה תשובה משר או משרים במשאל בתוך 12 שעות ממועד תחילתו, תאושר ההצעה אם תמכו בה רוב חברי ועדת השרים, כשהנמנעים אינם באים במניין הקולות והיא תקבל תוקף של החלטת ועדת שרים.

ראש הממשלה או יו"ר ועדת השרים רשאי לקצר או להאריך פרק זמן זה.

(ב) ראה יושב-ראש ועדת השרים צורך בקבלת החלטה של הוועדה שלא בישיבתה, הוא רשאי להורות למזכיר הממשלה לפנות בכתב אל חברי הוועדה ולבקש תשובתם להצעת ההחלטה; לא השיב שר לעניין ההצעה בתוך שבוע מיום הפנייה אליו, יראו אותו כמי שהסכים להצעה; הודיע שר כי הוא מתנגד להצעה – יימנה קולו כמתנגד, ואולם אם ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הוועדה, לא יוכרע בו על-פי הליך זה.

בחלוף המועד כאמור תקבל ההצעה תוקף של החלטת ועדת שרים.

39. ערר על החלטת ועדת שרים

(א) כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים בתוך שבוע מיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה.

לעניין החלטות השמורות במזכירות הממשלה - בתוך שבוע מהיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה ההודעה על ההחלטה.

סעיף זה לא יחול על החלטות של ועדות שרים שהתקבלו על דעת הממשלה ועל החלטות של ועדות שרים הפועלות מכוח החוק.

(ב) לא הוגש ערר בתוך התקופה האמורה, ההחלטה תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.

(ג) הוגש ערר על החלטת ועדת שרים, יעוכב ביצוע ההחלטה עד לקיום דיון בערר כמפורט בסעיף 40 להלן.

40. דיון בערר

(א) ערר יידון בוועדת השרים, או לפי בקשת העורר, במליאת הממשלה.

(ב) הוגש ערר על החלטה על-ידי אחד השרים ובו בקשה לדון בערר בוועדת השרים, ובמקביל הוגש ערר נוסף על אותה החלטה על-ידי שר אחר ובו בקשה לדון בערר בממשלה, יובאו העררים לדיון במליאת הממשלה.

(ג) נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון בערר למועד אחר, אלא אם הסמיך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו, והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה.

(ד) נדון ערר בוועדה, דין החלטת ועדת השרים בערר כדין החלטת הממשלה בישיבתה, והיא תצורף מיד לפרוטוקול של החלטות הממשלה.

(ה) הוכרע בעניין הערר בוועדת שרים כאמור באחד מן הסעיפים הקטנים (א) עד (ד) לעיל, רשאי ראש הממשלה להורות כי ההחלטה לא תצורף לפרוטוקול החלטות

הממשלה ולא תקבל תוקף של החלטת ממשלה וכי יתקיים דיון נוסף בערר במליאת הממשלה.

41. החלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה

- (א) הממשלה רשאית לקבוע כי החלטות ועדת שרים תהיינה "על-דעת הממשלה", או כי עניין מסוים הנדון בוועדת שרים יהיה "על דעת הממשלה".
- דין החלטות ועדת שרים במקרה האמור כדין החלטת ממשלה בישיבתה והן תצורפנה מיד לפרוטוקול החלטות הממשלה.
- (ב) אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים שהתקבלה "על דעת הממשלה".
- (ג) סמכות ועדת השרים לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה לוועדת משנה.

42. ועדות משנה

- (א) ועדת שרים רשאית לפעול על-ידי ועדות משנה, והיא תחליט על הרכבן וסמכויותיהן.
- (ב) ועדת שרים רשאית לצרף שר לוועדת משנה, בהסכמתו, אף אם אינו חבר בה.
- (ג) הוראות סעיפים 26 עד 38 לתקנון יחולו, בשינויים המחויבים, על ועדת משנה.
- (ד) החלטת ועדת המשנה תאושר על-ידי ועדת שרים כעבור שבוע ימים, והיא תקבל תוקף של החלטת ממשלה בהתאם להוראות התקנון.
- הוגש ערר על החלטת ועדת המשנה – יידון הערר בוועדת השרים.
- החלטת ועדת השרים לגבי הערר תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה כעבור שבוע ימים.

43. ועדות שרים משותפות

על דעת יושבי-הראש של שתי ועדות שרים או לפי בקשת ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, ניתן לקיים ישיבה משותפת של שתי הוועדות או להקים ועדת משנה משותפת לשתי הוועדות.

44. ועדות שרים הפועלות על-פי חוק

ההוראות שלהלן לא יחולו על ועדות שרים הפועלות על-פי חוק, אלא אם הדבר עולה בקנה אחד עם החוק המסדיר את פעילות ועדות שרים אלה: הוראות סעיף 25(ד) לתקנון בעניין גריעת שר מחברות בוועדות שרים; הוראות סעיף 31 לתקנון בעניין סמכות ראש הממשלה לשבת בראש ועדה; הוראת סעיף 35(ג) שעניינו הפעלת סמכות הנתונה לממשלה על פי חיקוק, הוראות סעיפים 39 ו-40 שעניינם ערר על החלטת הוועדה והוראות סעיף 42 שעניינו הקמת ועדת משנה.

למען הסר ספק, יובהר כי החלטות ועדות שרים הפועלות על-פי חוק מחייבות כמו החלטות ממשלה.

45. הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן

האמור בסעיף 24 בתקנון יחול גם על הצעה להחלטה, הסתייגות וערר על החלטת ועדת שרים או ועדת משנה.

פרק ד': ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי – הוראות מיוחדות

46. כללי

הוראות תקנון זה יחולו על סדרי ישיבותיה ועבודתה של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן בפרק זה – "הוועדה") כשאינן בפרק זה הוראה מיוחדת לעניין הנדון.

47. הרכב ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וכינוסה

בממשלה תפעל ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי שהרכבה על-פי חוק: ראש הממשלה - יושב ראש; ממלא מקום ראש הממשלה, אם מונה; שר הביטחון; שר המשפטים; שר החוץ; השר לביטחון הפנים ושר האוצר. הממשלה רשאית, לפי הצעת ראש הממשלה, להוסיף חברים לוועדה ובלבד שמספר חברי הוועדה לא יעלה על מחצית ממספר חברי הממשלה (סעיף 6 לחוק הממשלה, התשס"א-2001).

48. סדר היום ודיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

- (א) ראש הממשלה יקבע את סדר היום של ישיבות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וכן את סדרי הדיון וההצבעה בה.
- (ב) ככלל, תתכנס הוועדה לישיבות אחת לשבועיים, אלא אם כן החליט ראש הממשלה אחרת.

49. דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

- (א) המטה לביטחון לאומי יהיה אחראי להכנת דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, ובכלל זה:
- (1) ביצוע עבודת מטה מקדימה.
 - (2) גיבוש הצעות להחלטה בתיאום עם הגורמים הנוגעים בדבר, ככל שהדבר נדרש בנסיבות העניין.
 - (3) הצעת סדר היום לדיוני הוועדה והכנתו, בתיאום עם מזכיר הממשלה.
 - (4) ריכוז חומר הרקע לדיוני הוועדה כגון: סקירות, דוחות, הערכות מצב, והעברתו למזכירות הממשלה.
- (ב) מזכירות הממשלה תעביר את חומר הרקע, בצירוף סדר היום לישיבת הוועדה והצעה להחלטה (במקרים ובנסיבות שבהם היא נדרשת) לעיון חברי הוועדה עובר לדיון, אלא אם נקבע כי מפאת אופיו הסודי של החומר יהיו חברי הוועדה רשאים לעיין בו במזכירות הממשלה או בלשכת המזכיר הצבאי לראש הממשלה או בלשכת ראש המטה לביטחון לאומי.

50. תחולה על דיוני הממשלה

הוראות סעיף 49 לתקנון יחולו, בשינויים המחויבים, על דיוני הממשלה בנושאים של ביטחון לאומי.

51. סודיות, עיון בפרוטוקולים והודעות לתקשורת

(א) מועדי ישיבות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, דיוניה והחלטותיה הם סודיים וגילויים או פרסומם – אסור. הוראות סעיפים 75 ו-76 לתקנון יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין מועדי ישיבות הוועדה.

(ב) 1. יירשם תמליל של דיוני הוועדה ופרוטוקול של החלטות הוועדה, וכל שר רשאי, באישור מזכיר הממשלה, לעיין בתמליל הדיונים ובפרוטוקול ההחלטות.

2. העיון בתמלילי הוועדה ייעשה במזכירות הממשלה בלבד ובהתאם למפורט בסעיף 71(ד).

(ג) התמליל של הוועדה יסווג "סודי ביותר" ופרוטוקול ההחלטות של הוועדה יסווג "סודי ביותר" או "סודי" - לפי העניין, אלא אם קבע מזכיר הממשלה אחרת.

(ד) מזכיר הממשלה, על-פי סמכותו לפי סעיף 76 לתקנון, ימסור הודעות לתקשורת על דיוני הוועדה בהתאם להנחיית ראש הממשלה.

52. דין החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

פרוטוקול החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לא יופץ בין השרים. החלטות הוועדה תישלחנה לחברי הממשלה ולגורמים הנוגעים לביצוע ההחלטה.

לא ניתן להגיש ערר על החלטות הוועדה.

53. תכנון רבעוני לדיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

מדי רבעון יגבש ראש המטה לביטחון לאומי, בתיאום עם מזכיר הממשלה ועם ראשי הגופים הנוגעים בדבר, המלצה לראש הממשלה לתוכנית לסדר היום של דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי בנושאי אסטרטגיה ומדיניות. אין באמור כדי למנוע מהוועדה לדון בנושאים אחרים שאינם מופיעים בתוכנית הרבעונית, ככל שיידרש.

54. מעקב אחר החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

ראש המטה לביטחון לאומי יהיה אחראי לקיים מעקב אחר יישום המדיניות בהתאם להחלטות שהתקבלו בוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וידווח על כך לראש הממשלה.²

בכל רבעון יעביר ראש המטה לביטחון לאומי למזכיר הממשלה דין וחשבון על המעקב שבוצע וכן על ביצוע הפעולות המוטלות על המטה לביטחון לאומי כאמור בסעיפים 49 ו-53 לתקנון.

² הוראת סעיף זה בהתאם לסעיף 32(3) לחוק המטה לביטחון לאומי, התשס"ח-2008

פרק ה': העברת נושאים מן הממשלה לוועדת שרים ומוועדת שרים לממשלה

55. העברת הצעה לוועדת שרים על-פי הוראת ראש הממשלה

הוגשה הצעה לסדר היום של ישיבת הממשלה, רשאי ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, לפני ישיבת הממשלה להורות על העברת ההצעה לדיון בוועדת שרים לשם בירור מוקדם לפני דיון בממשלה או לשם קבלת החלטה.

56. העברת הצעה לישיבת הממשלה על-פי הוראת ראש הממשלה

הוגשה הצעה לסדר היום של ישיבת ועדת שרים, רשאי ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להורות על העברתה לדיון במליאת הממשלה.

57. העברת דיון לממשלה

- (א) נדון נושא בוועדת שרים, רשאי ראש הממשלה, בהסכמת ראש הממשלה החליפי, להחליט על העברת הדיון לממשלה או הבאתו לידיעתה.
- (ב) נדון נושא בוועדת שרים, רשאית הוועדה להציע על העברתו לדיון בממשלה, ויחולו על ההצעה הוראות פרק א' בתקנון.

פרק ו': טיפול בהצעות חוק

58. ייזום חקיקה ממשלתית

- (א) שר רשאי ליזום חקיקה הנוגעת לתחום סמכותו.
- (ב) התעורר ספק בדבר מיהו השר שהנושא נמצא בתחום סמכותו – יכריע בדבר ראש הממשלה.
- (ג) שר (להלן - השר היוזם) הרואה צורך בחקיקה הנוגעת לתחום סמכותו של שר אחר (להלן - השר הממונה), יבוא בדברים עם השר הממונה.
- (ד) הסכימו שני השרים על עקרונות החקיקה, יופץ תחילה תזכיר חוק, לפי הקבוע בסעיף 59 להלן, על-ידי השר הממונה או, אם שני השרים הסכימו לכך, על-ידי השר היוזם.
- (ה) לא הסכימו שני השרים כאמור בסעיף (ד) לעיל, רשאי השר היוזם להציע להעלות את הנושא לסדר היום של הממשלה או של ועדת השרים שנושא ההצעה בתחום סמכויותיה, לדיון עקרוני.
- (ו) קיבלה הממשלה, או ועדת השרים, עקרונית, את הצעתו של השר היוזם, יופץ תזכיר חוק על-ידי השר הממונה או, אם שני השרים הסכימו לכך, על-ידי השר היוזם.

59. תזכיר חוק

- (א) לפי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 60.010* מיום 1.10.1968 (להלן – הנוהל), שר יפיץ תחילה תזכיר חוק.
- (ב) לאחר תום המועד לקבלת הסתייגויות לתזכיר החוק, לפי הנוהל, יביא השר את טיוטת החוק לאישור, כאמור בסעיף 60 לתקנון.

60. טיוטת חוק

- (א) טיוטת החוק תהיה חתומה על ידי השר המגיש אותה ותכלול את:
 - שם החוק המוצע
 - עיקרי הוראות החוק
 - מטרות החוק
 - הצורך בחוק
 - השפעת החוק הקיים על תקציב המדינה, על תקן המשרד שימונה על ביצועו ועל היבטים מנהליים נוספים של אותו משרד ומשרדים ורשויות אחרים
 - נוסח החוק המוצע
 - הערות היועץ המשפטי לממשלה לטיוטת החוק
 - הערות הממונה על התקציבים במשרד האוצר לטיוטת החוק
 - הסתייגויות של משרדי ממשלה ורשויות ציבוריות אחרות.
- (ב) מזכיר הממשלה יביא את טיוטת החוק לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה.

(ג) ועדת השרים תדון בטיוטת החוק בדרך שדנים בהצעת החלטה לפי פרקים ב' ו-ג' לתקנון; השרים שהגישו הסתייגות, או נציגיהם, יוזמנו לדיון.

61. יידוע שרים

עם כינונה של ממשלה חדשה יפיץ מזכיר הממשלה לידיעת השרים רשימה של טיוטות החוק אשר הונחו על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה וטרם אושרו.

הוראה זו תחול גם לגבי שר חדש המצטרף לממשלה.

62. הצעת חוק

(א) טיוטת חוק שאישרה ועדת השרים לענייני חקיקה ושקיבלה תוקף של החלטת ממשלה תפורסם ברשומות לאחר שעובדה ונוסחה במשרד המשפטים.

(ב) הצעת חוק בנוסח לפרסום ברשומות תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ויראוה כמאושרת על-ידי הממשלה.

63. חקיקה דחופה

ראתה הממשלה צורך בחקיקה דחופה, היא רשאית לוותר על ההליכים של הגשת תזכיר חוק, הגשת טיוטת חוק והדיון בה וניסוח הצעת חוק או על חלק מהליכים אלה; ויתרה הממשלה כאמור, היא תסמיק את שר המשפטים, יחד עם שר או שרים שתקבע, לאשר על דעתה נוסח הצעת חוק לשם פרסום ברשומות והגשתו לכנסת.

64. הגשת הצעת חוק לכנסת

(א) הצעת חוק שאושרה בממשלה או על דעתה, תוגש על-ידי מזכיר הממשלה לכנסת.

(ב) הצעת החוק תובא לפני הכנסת על-ידי השר הממונה, ויכול שתובא על-ידי סגן השר או שר אחר.

עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת.

(ג) מזכיר הממשלה, לפי בקשת השר הממונה על ביצוע החוק ובהסכמת יושב-ראש ועדת השרים לענייני חקיקה או לפי בקשת ראש הממשלה, יהיה מוסמך לבקש בשם הממשלה מוועדת הכנסת להחליט על הקדמת הדיון בהצעת החוק לפי סעיף 81(ג) ו-88(ב) לתקנון הכנסת.

65. חזרה מהצעת חוק

- (א) מסירת הודעה לפי סעיף 95(א) לתקנון הכנסת בדבר חזרתה של הממשלה מהצעת חוק שהגישה לכנסת טעונה החלטת ממשלה או ועדת השרים לענייני חקיקה אשר תחליט בנושא על דעת הממשלה.
- (ב) במקרים שאינם סובלים דיחוי, ההודעה לפי סעיף (א) לעיל יכולה להימסר על-פי החלטת השר שהביא את הצעת החוק לכנסת, בהסכמת ראש הממשלה ויושב ראש ועדת השרים לענייני חקיקה או על-פי החלטת ראש הממשלה בהסכמת ראש הממשלה החליפי.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין חזרת הממשלה מהחזרת הצעת חוק, כאמור בסעיף 95(ג) לתקנון הכנסת.

66. הצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית)

- (א) העבירה מזכירות הכנסת למזכירות הממשלה הצעת חוק של חבר כנסת (להלן: "הצעת חוק פרטית"), יעבירה מזכיר הממשלה בסמוך לקבלתה ובטרם הדיון בה בוועדת השרים לענייני חקיקה אל השר שנושא הצעת החוק הפרטית הוא בתחום פעולתו, לשם קבלת הערותיו, והעתק ממנה יעביר לשאר חברי הממשלה.
- (ב) השרים יעבירו הערות בכתב למזכירות הממשלה בתוך 30 יום מיום העברת הצעת החוק הפרטית לעיונם, למעט הצעות חוק שוועדת הכנסת או הממשלה החליטו לפטור אותן מחובת הנחה בת 45 יום, כקבוע בסעיף 76 בתקנון הכנסת; העתקי ההערות יועברו אל שר המשפטים.
- (ג) לעניין סעיף 76 בתקנון הכנסת - תיאום הזמן שבו יתקיים הדיון המוקדם בהצעת החוק הפרטית ייעשה עם מזכירות הממשלה באישור שר המשפטים.
- (ד) ועדת השרים לענייני חקיקה תדון בהצעות חוק פרטיות שלגביהן נקבע מועד לדיון במליאת הכנסת, ותקבע את עמדת הממשלה לגביהן.
- (ה) הצעת חוק פרטית שתובא לדיון במליאת הכנסת בטרם קבעה לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, תהיה עמדת הממשלה - להתנגד. היה בוועדת השרים מספר המצביעים בעד ונגד הצעת החוק שווה, עמדת הממשלה תהיה להתנגד לה.
- (ו) (1) הוגש ערר על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה בעניין הצעת חוק פרטית, תהיה עמדת הממשלה להתנגד להצעת החוק הפרטית כל עוד לא התקבלה החלטה בערר.
- (2) הוגש ערר, יעלה שר המשפטים את הצעת החוק הפרטית לדיון מחדש בוועדת השרים, אלא אם ביקש השר העורר שהדיון בערר יתקיים במליאת הממשלה.
- (3) נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון למועד אחר, אלא אם הסמיך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה או שראש הממשלה אישר קיומו של הדיון שלא בנוכחות השר העורר, והודעה על כך נמסרה לשר העורר.
- (4) הוגש ערר על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה בעניין הצעת חוק פרטית שביצועה כרוך בעלות תקציבית, כמשמעה בסעיף 3(ד)(2) לחוק יסוד: משק

המדינה, לממשלה או לגוף מתוקצב - יידון הערר בממשלה, אלא אם הסכימו השר העורר, שר המשפטים ושר האוצר כי הערר יידון בוועדת השרים לענייני חקיקה.

הוגש ערר כאמור, יגיש שר האוצר למזכירות הממשלה את אומדן העלות התקציבית של הצעת החוק סמוך לאחר הגשת הערר. לעניין סעיף זה תיקבע העלות התקציבית של הצעת חוק על פי הערכת שר האוצר או מי שהוא הסמיך לכך.

בסעיף זה – "גוף מתוקצב" – כהגדרתו בסעיף 3 לחוק יסוד: משק המדינה. (ז) השר או סגן השר הנוגע בדבר יביא לפני הכנסת את עמדת הממשלה לגבי הצעת החוק הפרטית.

עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת.

67. החלת דין הרציפות על הצעת חוק

הצעת שר להחיל דין רציפות על הצעת-חוק לפי סעיף 1 לחוק רציפות הדיון בהצעות חוק, התשנ"ג-1993 (להלן – "חוק הרציפות") וכן הודעת ועדה מוועדות הכנסת לפי סעיף 4 לחוק הרציפות, יועברו על-ידי מזכיר הממשלה לכל חברי הממשלה. ועדת השרים לענייני חקיקה תדון בהצעה ותקבע את עמדת הממשלה לגביה. הוגש ערר – הוא יידון בהתאם להוראות סעיף 40 בתקנון. הדיון בהודעת ועדה מוועדות הכנסת יתקיים בהתאם לאמור בסעיף 4 לחוק הרציפות. החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה שהממשלה תבקש החלת דין רציפות על הצעת חוק על-פי סעיף 1 לחוק הרציפות, יודיע על כך השר הנוגע בדבר או יושב ראש ועדת השרים במליאת הכנסת. עמדת הממשלה לגבי הודעה של ועדה מוועדות הכנסת לפי סעיף 4 לחוק הרציפות תועבר לוועדה מוועדות הכנסת ולשר הנוגע בדבר.

פרק ז': מצב חירום ותקנות לשעת חירום

68. הכרזת מצב חירום

סעיף 38 בחוק יסוד: הממשלה קובע:

- "(א) ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום, רשאית היא ביוזמתה או על-פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום.
- (ב) תקופת תוקפה של ההכרזה תהא כפי שנקבע בה, אך לא תעלה על שנה; הכנסת רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור.
- (ג) ראתה הממשלה שקיים במדינה מצב של חירום ושעקב דחיפות העניין יש להכריז על מצב חירום עוד לפני שניתן לכנס את הכנסת, היא רשאית להכריז על מצב חירום; תוקפה של ההכרזה יפקע כעבור שבעה ימים מיום נתינתה, אם לא אושרה או בוטלה קודם לכן על-ידי הכנסת, בהחלטה של רוב חבריה; לא התכנסה הכנסת, רשאית הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור בסעיף קטן זה.
- (ד) הכרזות הכנסת או הממשלה על מצב חירום יפורסמו ברשומות; לא ניתן לפרסם הכרזה על מצב החירום ברשומות, תפורסם ההכרזה בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שתפורסם ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
- (ה) הכנסת רשאית בכל עת לבטל הכרזה על מצב חירום; הודעה על הביטול תפורסם ברשומות."

69. תקנות שעת חירום

סעיף 39 בחוק יסוד: הממשלה קובע:

- "(א) במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים; תקנות שעת חירום יונחו על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.
- (ב) ראה ראש הממשלה כי לא ניתן לכנס את הממשלה וכי קיים צורך דחוף וחיוני להתקין תקנות שעת חירום, רשאי הוא להתקין או להסמיק שר להתקין.
- (ג) תקנות שעת חירום כוחן יפה לשנות כל חוק, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים, וכן להטיל או להגדיל מסים או תשלומי חובה אחרים, והכל זולת אם אין הוראה אחרת בחוק.
- (ד) אין בכוחן של תקנות שעת חירום למנוע פניה לערכאות, לקבוע ענישה למפרע, או להתיר פגיעה בכבוד האדם.
- (ה) לא יותקנו תקנות שעת חירום ולא יופעלו מכוחן הסדרים, אמצעים וסמכויות, אלא במידה שמצב החירום מחייב זאת.

- (ו) תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חדשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק, או שבוטלו על-ידי הכנסת בחוק או בהחלטה של רוב חברי הכנסת.
- (ז) תקנות שעת חירום ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות; לא ניתן לפרסמן ברשומות, הן יפורסמו בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שיפורסמו ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
- (ח) חדל מצב החירום להתקיים, יוסיפו תקנות שעת חירום להתקיים לתקופת תוקפן אך לא יותר מ-60 ימים מסיום מצב החירום; תקנות שעת חירום שתוקפן הוארך בחוק, יוסיפו לעמוד בתוקפן."

פרק ח': נסיעות חברי הממשלה וסגני שרים לחוץ-לארץ וקביעת ממלאי מקום

70. נסיעת ראש הממשלה ושר לחוץ-לארץ

- (א) (1) ככלל, נסיעת ראש הממשלה וראש הממשלה החליפי לחוץ-לארץ תובא לידיעת הממשלה.
- (2) נסיעת שר לחוץ-לארץ בתפקיד תהיה באישורו של ראש הממשלה והיא תובא לידיעת הממשלה.
- (ב) הודעה על נסיעת שר לחוץ-לארץ תוגש למזכיר הממשלה על-גבי טופס שהעתקו מצורף כנספח ג' לתקנון, מוקדם ככל הניתן.
- (ג) עם הגשת הבקשה למזכירות הממשלה יעדכן השר את לשכת המנהל הכללי של משרד החוץ על אודות הנסיעה.
- (ד) בתום הנסיעה יעביר השר לראש הממשלה או לשרים הנוגעים בדבר, ועל-פי שיקול דעתו של השר, דיווח על פרטים רלוונטיים לעבודת הממשלה או לעניינם של שרים אחרים שעלו בנסיעתו.
- (ה) שר או סגן שר הנוסע לחוץ-לארץ במימון גורם שאינו ממשלתי יפנה ליועץ המשפטי של משרדו מראש על-מנת לקבל חוות דעת בשאלה אם יש בקבלת המימון האמור משום חשש לניגוד עניינים או פגיעה בטוהר המידות או בסדרי המינהל התקינים וזאת מבלי לגרוע מאחריותו האישית של השר או של סגן השר להימנע מניגוד עניינים ביחס למימון זה.
- (ו) שר הנוסע לחוץ-לארץ שלא בתפקיד ידווח למזכיר הממשלה בכתב ומבעוד מועד על אודות נסיעתו, לרבות יעד הנסיעה ומועדה.
- מזכיר הממשלה יודיע לראש הממשלה על נסיעת שר כאמור ועל פרטי הנסיעה של שר, מוקדם ככל הניתן.
- (ז) שר הנוסע לחוץ-לארץ, בין בתפקיד ובין שלא בתפקיד, יודיע למזכיר הממשלה עובר לנסיעה את שמו של חבר-הכנסת עימו הוא מקוֹזֵז, אלא אם ראש הממשלה ראה לפטור אותו מחובה זו בשל טעמים מיוחדים.
- (ח) הממשלה רשאית לקבוע שר שימלא את מקום השר שנעדר מן הארץ. מילוי המקום יכול שיהיה לכל תפקידיו של השר, כולם או מקצתם.
- הממשלה תפרסם ברשומות ותודיע ליושב ראש הכנסת על מילוי מקומו של שר.
- (ט) נסיעת סגן שר לחוץ לארץ בתפקיד תהיה באישור השר הממונה על משרדו של סגן השר.
- נסיעת סגן שר שאינה בתפקיד תובא לידיעת השר הממונה על המשרד.
- (י) נעדר ראש הממשלה מן הארץ, יזמן ממלא מקומו את ישיבות הממשלה וינהל אותן. אם נבצר מממלא המקום למלא את תפקידו, תקבע הממשלה, בהתאם לסעיף 16 לחוק יסוד: הממשלה ועל-פי הצעת ראש הממשלה, את אחד השרים, שהוא חבר כנסת, למלא את מקומו בעת היעדרו מן הארץ, לצורך זימון ישיבות הממשלה.

הממשלה תפרסם ברשומות ותודיע ליושב-ראש הכנסת על מילוי מקומו של ראש
הממשלה.

פרק ט': פרוטוקול החלטות ותמליל הדיונים של הממשלה וועדות השרים

71. תמליל של דיוני הממשלה וועדות השרים

- (א) תמליל של דיוני הממשלה וכן של ועדות שרים יירשם כפי שיקבע מזכיר הממשלה (להלן – "תמליל"). ככלל יתועדו הדיונים גם בהקלטה.
התמלילים יישמרו במזכירות הממשלה ולא יועברו לגורמים אחרים לרבות לשרים.
מזכיר הממשלה אחראי להפקדת התמלילים בגנזך המדינה.
- (ב) תמליל של ישיבות הממשלה ושל ועדות שרים בדיוניהן יסווג "סודי ביותר".
התמלילים הינם חומר סודי וחשאי לתקופה הקבועה בתקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנזך), התש"ע-2010.
- (ג) מזכיר הממשלה רשאי, על אף האמור בסעיף (ב) לעיל, לסווג תמליל או חלק ממנו בכל סיווג.
אולם, תמליל של ישיבות הממשלה ושל ועדות שרים בדיוניהן בעניינים המפורטים בסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה יסווגו "סודי ביותר" ויחולו עליהם הוראות סעיף 72 לתקנון בשינויים המחויבים.
לעניין פרוטוקול החלטות ותמליל של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, ראה סעיף 51 לתקנון.
- (ד) (1) העיון בתמלילים כמפורט לעיל אסור, למעט לחברי הממשלה.
(2) על אף האמור בסעיף (1) לעיל, מזכיר הממשלה רשאי, בנסיבות מיוחדות, לאשר לעובד ציבור לעיין בתמליל של ישיבת ממשלה או ועדת שרים, וזאת לצורך עבודתו השוטפת ובתחום הנוגע לעיסוקו של עובד הציבור.
(3) המבקש לעיין בתמליל יודיע על כך למזכיר הממשלה והוא יעמיד את התמליל לעיונו של המבקש במזכירות הממשלה.
(4) מזכיר הממשלה יתיר למי שנשא דברים בישיבת ממשלה או בוועדת שרים לעיין בדבריו כפי שנרשמו בתמליל, וזאת במתכונת שיקבע מזכיר הממשלה.

72. פרוטוקול הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים

- (א) מזכיר הממשלה, או מי שהוסמך על ידו, יערוך פרוטוקול של הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים.
- (ב) בפרוטוקול יירשמו שמות הנוכחים בישיבה, שמות הנעדרים, סיכום הדיון, הנחיות ראש הממשלה, או יושב ראש הוועדה, ההחלטות - אם נתקבלו, ואם נערכה הצבעה לגבי החלטה באותה ישיבה - גם מניין הקולות בהצבעה.

- (ג) על-פי החלטה של ראש הממשלה או של יושב-ראש ועדת שרים, לפי העניין, לא תיכלל בפרוטוקול החלטה סודית ונוסחה יישמר בנפרד אצל מזכיר הממשלה, ובפרוטוקול יצוין "ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה".
- (ד) העתקי הפרוטוקולים, למעט פרוטוקול של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וועדות שרים מסווגות אחרות, יופצו לנשיא המדינה, לשרים, ליועץ המשפטי לממשלה הממשלה ולבעלי תפקידים אחרים, כפי שקבע מזכיר הממשלה.
- (ה) מזכירות הממשלה תעביר החלטות של הממשלה ושל ועדות השרים לשר המופקד על ביצוען, ולגורמים אחרים הנוגעים לעניין.

פרק י': סודיות ומסירת ידיעות

73. סודיות

סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, קובע:

"(א) הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדת שרים בעניינים הבאים הם סודיים וגילויים או פרסומם אסור; ואלה העניינים:

- (1) ביטחון המדינה;
- (2) יחסי חוץ של המדינה;
- (3) סוג עניינים אחר שהממשלה ראתה בסודיותם כחיונית למדינה והכריזה עליהם, בצו, לצורך סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה.
- (4) עניין שהממשלה החליטה לשמרו בסוד, ובלבד שגילוי ופרסומו של עניין כאמור אינו אסור לפי חוק-יסוד: הממשלה אלא על מי שידע על ההחלטה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על דברים שהממשלה או ראש הממשלה, או מי שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכוהו לכך, התירו את פרסומם, או על דברים שפרסומם נדרש על-פי דין."

74. הודעה בדבר סודיות הישיבה

בראשיתה של ישיבת ממשלה או ועדת שרים אשר בה נדונים עניינים סודיים כאמור יודיע מזכיר הממשלה, בתיאום עם יושב ראש הוועדה, כי חלות על הדיון ועל ההחלטות הוראות סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה בדבר סודיות.

75. פרסום על-ידי מזכיר הממשלה

- (א) מזכיר הממשלה מוסמך לפרסם עניינים שפרסומם נאסר כאמור בסעיף 73 לתקנון.³
- (ב) בקביעת הנושאים הניתנים לפרסום, יפעל מזכיר הממשלה לפי הנחיות של ראש הממשלה או של יושבי-ראש ועדות השרים או של שר אחר שקבע לכך ראש הממשלה, דרך כלל או לעניין מסוים.

76. פרסום ברבים

מזכיר הממשלה רשאי להתיר פרסום סדרי היום, הצעות להחלטה והחלטות של הממשלה, של ועדות השרים אשר קיבלו תוקף של החלטות ממשלה ושל ועדות השרים הפועלות על פי חוק.

³ ראה הסמכת מזכיר הממשלה – י"פ התשכ"ט, עמ' 602

77. אי-פרסום על-ידי המשרדים

- (א) ידיעות על דיונים והחלטות של הממשלה או של ועדות השרים וחומר לסדר היום שהוגש לקראתם, אף אם גילויים ופרסומם לא נאסרו כאמור בסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, לא יפרסמו שרים ולא יגלו בעצמם או באמצעות דוברי משרדיהם, אלא אם הסמיך לכך בכל מקרה ראש הממשלה או יושב-ראש ועדת השרים או מזכיר הממשלה, לפי העניין, או שניתן לכך היתר אחר לפי סעיף 35(ב) לחוק יסוד: הממשלה.
- (ב) אין באמור בסעיף (א) לעיל כדי לגרוע מסמכותו של שר לגלות או לפרסם מידע שהוכן במשרדו בתחום אחריותו של המשרד רק מן הטעם שהוגש כחומר לסדר היום של הממשלה.
- (ג) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, רשאי שר להסביר החלטה של הממשלה או של ועדת שרים, ובלבד שלא יחלוק על החלטת הממשלה וכן שלא ימסור פרטים על הדיונים שקדמו לאותה החלטה, אלא באישור ראש הממשלה.

78. פניות מהציבור

פניות בכתב מהציבור בעניין החלטות ממשלה וחומר אחר יטופלו בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

פרק י"א: פרסומים והודעות ברשומות

79. פרסומים והודעות על-פי דין

פרסומים והודעות ברשומות מטעם הממשלה, הנעשים על-פי הוראה שבדין, ייעשו וייחתמו על-ידי מזכיר הממשלה.

80. הודעות ופרסומים אחרים

פרסומים והודעות מטעם הממשלה שלא על-פי הוראה שבדין ייעשו על-פי הוראת הממשלה וייחתמו על-ידי מזכיר הממשלה, אם לא הורה ראש הממשלה הוראה אחרת.

פרק י"ב: הממשלה והכנסת

81. שר מתאם

ראש הממשלה יטיל על אחד השרים להיות שר המתאם בין הממשלה לבין הכנסת, ויכול ראש הממשלה להטיל על אחד מסגני השרים תפקיד זה.

82. הודעות בכנסת

- (א) ראש הממשלה יקבע את השר אשר יביא לפני הכנסת הודעת ממשלה או בקשה לאישור פעולה, הטעונות הודעה לכנסת או אישור הכנסת על-פי חוק יסוד: הממשלה או על-פי חוק הממשלה, התשס"א-2001.
- (ב) הודעות אחרות מטעם הממשלה בכנסת ימסור ראש הממשלה או שר אחר שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכו לכך.

83. הצעות בדבר סדר היום של ישיבות הכנסת

מזכיר הממשלה יפעל מטעם ראש הממשלה או הממשלה בכל הקשור לסדר היום של הכנסת, בתיאום עם השר המקשר וכמפורט בתקנון הכנסת.

84. הצעה לסדר היום של הכנסת

- (א) הביאה מזכירות הכנסת לידיעת מזכיר הממשלה דבר קיומה של הצעה רגילה או דחופה לסדר היום של הכנסת, ימציא מזכיר הממשלה את ההצעה האמורה לחוות דעתו של השר הנוגע בדבר.
- (ב) קיים ספק מיהו השר שההצעה נוגעת לו - יקבע ראש הממשלה את השר אשר ההצעה תועבר לחוות דעתו. לא קבע ראש הממשלה כאמור, יקבע זאת השר המתאם בין הממשלה לבין הכנסת.
- (ג) השר אשר ההצעה לסדר היא בתחום אחריותו ישיב בשם הממשלה, אלא אם קבע ראש הממשלה אחרת.

85. שאילתות

- (א) שר יענה על שאילתות בכנסת בנושאים שבתחומי אחריותו.
- (ב) הוגשה לשר שאילתה הנוגעת לתחום אחריותו של שר אחר - יעבירה לשר הנוגע בדבר ויודיע על כך למזכירות הכנסת.
- (ג) קיים ספק מיהו השר שהשאילתה נוגעת לתחום אחריותו - יקבע מזכיר הממשלה את השר שישב לשאילתה.

86. תפקידו של סגן שר

סגן שר יפעל בכנסת בעניינים המנויים בפרק זה בשם השר שמינה אותו ובמסגרת העניינים שמסר לו השר, בהתאם לסעיף 25 בחוק יסוד: הממשלה.

87. אחריות חברי הממשלה

סעיף 4 לחוק יסוד: הממשלה קובע:

"הממשלה אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת; שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה השר".

- (א) לא יחלוק שר או סגן שר בעת הופעתו במליאת הכנסת או בוועדה מוועדותיה על החלטה של הממשלה, לא יסתייג ממנה ולא יבקר אותה.
- (ב) שרים או נציגיהם המוזמנים להופיע בוועדה מוועדות הכנסת יביעו את עמדת הממשלה, ובאין עמדת ממשלה יגבשו עמדה משותפת.

פרק י"ג: מעקב אחר ביצוע החלטות הממשלה

88. מעקב אחר ביצוע החלטות ממשלה ודיווח

- (א) החלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה תהא כפופה להוראות סעיף זה.
- (ב) הממשלה תקבע בהחלטתה את השר או השרים שיהיו אחראים למעקב אחר ביצוע אותה החלטה, כאמור בסעיף 4 לתקנון.
- (ג) המנהל הכללי של המשרד, שבראשו עומד שר האחראי על מעקב אחר ביצוע החלטה, ידווח למנהל הכללי של משרד ראש הממשלה על יישום ההחלטה. הדיווח יעשה עד 14 יום לפני פקיעת המועדים הקבועים לביצוע ההחלטה וכן בתום כל שנה קלנדרית.
- (ד) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ירכז את דיווחי המשרדים לפי סעיף קטן (ג) ויצגי לממשלה או לגורם אחר אם קבעה זאת הממשלה, לפחות אחת לשנה, דו"ח על ההתקדמות בביצוע החלטות הממשלה.
- (ה) ראש המטה לביטחון לאומי אחראי לעקוב אחר ביצוע החלטות הממשלה בענייני חוץ וביטחון וכן לעקוב אחר ביצוע החלטותיהן של ועדות השרים שתחום עיסוקן הוא בענייני חוץ וביטחון, והכל בהתאם לקבוע בחוק המטה לביטחון לאומי, התשס"ח-2008 בעניין זה.
- ראש המטה לביטחון לאומי ידווח לראש הממשלה ולראש הממשלה החליפי על יישום ההחלטות האמורות ויעביר עותק מן הדיווח למזכיר הממשלה.
- (ו) המעקב אחר ביצוע החלטות המתקבלות במסגרת דיונים על תקציב המדינה, לרבות החלטות הנוגעות לחוקים הקשורים לתקציב, ירוכז על-ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר, אלא אם כן נקבע אחרת.
- (ז) למרות האמור בסעיפים (א)-(ו) לעיל, מזכיר הממשלה רשאי לפנות לכל גורם ולקבל עדכון באשר לביצוע החלטה.

89. מעקב אחר הצעות חוק

לעניין החלטה בדבר הצעת חוק ממשלתית, יסתיים המעקב עם הגשת הצעת החוק לכנסת. על החלטות הנוגעות להצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית) – ככלל לא יתקיים מעקב.

90. הטמעת החלטות ממשלה בתוכניות העבודה של משרדי הממשלה

שר האחראי על ביצוע החלטת ממשלה המסווגת כהחלטה ביצועית או החלטה על הנעת תהליך עבודה יעדכן בתוך שלושה חודשים מיום קבלת החלטת ממשלה את תוכנית העבודה המשרדית ב"ספר תוכניות העבודה של משרדי הממשלה". במקרה שבו מספר שרים אחראים על ביצוע החלטה, כל שר יעדכן את תוכנית העבודה במשרדו.

נספח א' בתקנון לעבודת הממשלה

"טופס" להמחשה ולהנחיה לצורך גיבוש הצעות ודברי הסבר להחלטה לממשלה או לוועדת

שרים

כותרת המגדירה את מהות הנושא המובא לדיון ולאישור

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, - כאן יבוא נוסח ההצעה שהממשלה מתבקשת לאשר. אם נדרשת הוצאה תקציבית יצוין היקפה ומהו המקור התקציבי ליישום ההצעה.

במקרים המתאימים יצוין לוח זמנים לביצועה של ההחלטה.

אם נדרש שינוי, תיקון או ביטול החלטות קודמות של הממשלה יצוין העניין במפורש. אם נדרש ייזום חקיקה או תיקון חקיקה בהקשר להצעה, ייאמר כאן כי מוטל על שר פלוני להגיש הצעת חוק בעניין.

ההצעה תצביע על השר האחראי לביצוע ההחלטה המוצעת ואם ההחלטה המוצעת נוגעת לתחום סמכותם של מספר שרים – יוצבע במפורש איזה שר אחראי על איזה חלק מן ההצעה.

ההצעה תצביע גם על הגורם האחראי למעקב אחר ביצוע ההחלטה או חלקים ממנה.

דברי הסבר

רקע כללי

בו יובהר הצורך בקבלת הצעת ההחלטה, המניעים והנסיבות שהביאו ליוזמה וכו'.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

בהצעות שיש להן היבט כלכלי יובאו נתונים כלכליים, לרבות נתונים מספריים, נתונים השוואתיים וכן צפי להשלכות על משק המדינה ועל כלכלתה.

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

כאן יוגדר השר (או השרים, לפי העניין) שיהיה אחראי למעקב אחר ביצוע ההחלטה.

תקציב

כאן יפורט היקף התקציב הנדרש לביצוע ההחלטה ואם היא כלולה במסגרת התקציב המאושר של המשרד.

אם ההוצאה הכספית אינה נכללת במסגרת התקציב המאושר, ינקוב השר מגיש ההצעה במקור התקציבי למימונה, תוך ציון עמדת שר האוצר.

לעניין זה - "הוצאה כספית" – לרבות התחייבות להוצאה או הפחתה של הכנסה.

התקציב הנדרש ליישום ההצעה, היקפו ומקורותיו יצוינו גם בהצעת ההחלטה.

בהצעות החלטה בעלות השלכות פיסקאליות יוצג המתווה הרב-שנתי של עלות ההצעה לאורך תקופה של 5 שנים או התקופה בה צפויה להצעה השלכה תקציבית, לפי הקצר ביניהם.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כאן יובאו נתונים והבהרות אם יש להצעה השלכות על מצבת כח האדם ומהם היקפי הגידול או הצמצום בכח האדם, היבטים של ייעול וחסכון בכח אדם. ככל שלישומה של ההצעה נדרשת תוספת כוח אדם, יצוין המקור לתוספת כוח האדם האמורה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

כאן יצוין אם ההצעה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר. אם כן – יש לציין מהי עמדתו של השר האחר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

כאן יצוינו החלטות קודמות של הממשלה העוסקות באותו נושא.

אם נדרש לשנות החלטות קודמות, להוסיף עליהן או לבטלן – יש לציין זאת במפורש גם בהצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה, או מי שהוסמך מטעמו, תצורף להצעה להחלטה.

סיווגים*

סיווג ראשי:

סיווג משני:

תחום פעולה עיקרי:

חתימת השר המגיש

ההצעה תוגש בליווי מכתב הנושא את חתימת השר המגיש.

יש להתייחס לכל אחת מכותרות המשנה המופיעות בדברי ההסבר.

במקרה שאחת או יותר מכותרות המשנה אינה רלוונטית להצעת ההחלטה, יש לציין במפורש "לא רלוונטי" או "אין".

* הצעות ההחלטה תסווגנה בהתאם ל"מסמך עזר לסיווג הצעות ההחלטה המובאות לממשלה", בידי מזכירות הממשלה הסמכות לאשר את הסיווג המוצע או לשנות אותו על-מנת שיתאים לכללי עבודת הממשלה.

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: _____

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

חתימה

תפקיד

שם

סוג ההחלטה (לכל החלטה ייקבע סוג אחד ראשי ומספר סוגי משנה)

1. **החלטה ביצועית** (החלטות העוסקות ביישום מדיניות הממשלה בתחום כלשהו, בין אם באמצעות ביצוע פעולות באופן ישיר, הקצאה מחדש של משאבים בתוך הממשלה ומחוצה לה, שימוש בכלים כלכליים להשגת יעדי מדיניות והתערבות והסדרה של תחום כלשהו באמצעות רגולציה). **קוד: ביצועי.**
2. **החלטה הצהרתית** (החלטות שמהותן התווית מדיניות ממשלתית, קביעת עקרונות או הצבת יעדים או החלטות המסכמות סקירה או דיווח שניתן לממשלה - אשר אינן מטילות אחריות ביצועית על גורם כלשהו בממשלה). **קוד: הצהרתי.**
3. **החלטה על הנעת תהליך עבודה** (החלטות המטילות אחריות על גורם יחיד או פורום עבודה לגיבוש מדיניות או המלצות בנושא מסוים עד לתאריך יעד, במסגרת ממשלתית או כזו המשתפת גורמים שאינם ממשלתיים). **קוד: תהליך.**
4. **החלטה על מינוי** (החלטות העוסקות במינויים בממשלה ובשירות הציבורי, ובכלל זה מינויי שרים ומנכ"לים, הארכת מינויים קיימים ומינויים לתאגידים סטטוטוריים ולמועצות ציבוריות, באופן שאינו משנה את עבודת הממשלה). **קוד: מינויים.**
5. **החלטה על אופן עבודת הממשלה** (ובכלל זה אופן המינוי לתפקידים בשירות הציבורי, הקמת מסגרות עבודה קבועות בדרג שרים או בדרגים המקצועיים, העברת סמכויות והאצלתן, הקמה ופירוק של גופים ממשלתיים, נהלי רכש וכ"א וכ"י). **קוד: ממשלה.**
6. **החלטה על אישור פורמאלי** של החלטות גופים ודירקטוריונים כנדרש בחוק, אישור תקציב של חברה ממשלתית, הענקת תנאי שכר חריגים לבעלי תפקידים, אשרור אמנות בינלאומיות ומקומיות בנושאים שונים וקבלת עיטורים ממדינות או מגורמים זרים). **קוד: פורמאלי.**
7. **החלטה העוסקת בחקיקה ממשלתית המובאת לכנסת**. **קוד: חק"מ.**
8. **החלטה העוסקת בחקיקה פרטית המובאת לממשלה לצורך גיבוש עמדתה**. **קוד: חק"פ.**
9. **החלטה על שינוי וביטול החלטות ממשלה קודמות**. **קוד: שינוי.**
10. **החלטה על אישור נסיעות**. **קוד: נסיעות.**
11. **החלטה אחרת**. **קוד: אחר.**

תחום הפעולה העיקרי של ההחלטה (לכל החלטה ייקבע תחום אחד)

1. **חוץ וביטחון** (נושאים מדיניים, מערכת הביטחון, היערכות למצבי חירום, חוסן לאומי, מערך המילואים).
2. **חברה וכלכלה** (רווחה, בריאות, חינוך, שיכון ובינוי, חקלאות, פריפריה, מיעוטים, מיסוי, ספורט ומדע).
3. **נושאים אזרחיים** (מדיניות הגירה, בטיחות בדרכים, רעידות אדמה, מעמד האישה, פנים, דמוגרפיה).
4. **ישראל והעם היהודי** (יהדות התפוצות, דת ומדינה, קליטת עליה, ירושלים ומעמדה).
5. **תשתיות וסביבה** (תשתיות פיזיות, תחבורה, התיישבות, תקשורת, תעופה, איכות הסביבה).
6. **המגזר הציבורי** (ממשלה, חברות ממשלתיות, תאגידים סטטוטוריים, שלטון מקומי, מועצות דתיות).
7. **אכיפת חוק** (פשעה, מדיניות גבולות, הגירה בלתי חוקית, טיפול באלימות וכו').
8. **תרבות, סמלים וטקסים**
9. **אחר** (ובכלל זה להחלטות שסיווגן הראשי חקיקה ממשלתית, חקיקה פרטית או נסיעות שרים).

הערות

- לכל הצעת החלטה יוגדר סוג החלטה ראשי. בנוסף לו, יוגדרו לכל החלטה מספר סוגי משנה, בהתאם למהות ההחלטות הנדרשות בחלקיה השונים של ההצעה.
- לכל הצעת החלטה יוגדר תחום אחד שהוא תחום הפעולה העיקרי של ההחלטה. כאשר מדובר בהחלטות שסיווגן הראשי חקיקה פרטית, חקיקה ממשלתית או אישור נסיעות, ייכתב "תחום – אחר".
- כאשר המדובר בחקיקה ממשלתית, יש להבחין בין שני סוגים: (1) החלטות ביצועיות של הממשלה אשר שינוי חקיקה הינו חלק מהן תסווגנה כ"ביצועיות" בסיווג ראשי וכ"חקיקה ממשלתית" בסיווג משני; (2) החלטות העוסקות אך ורק בחקיקה ממשלתית על שלביה השונים (אישור המתווה, אישור טיוטת החוק, עררים על ההחלטות וכדומה) תסווגנה כ"חקיקה ממשלתית" בסיווג ראשי ללא סיווגים משניים.
- החלטות שסיווגן אישור מינויים יסווגו על-פי תחום המשרה המדובר; החלטות על אופן עבודת הממשלה יסווגו כהחלטות שתחומן המגזר הציבורי.

נוהלי הצגת מצגות בישיבת ממשלה

שר המבקש להציג נושא מסוים באמצעות מצגת ינהג כמפורט להלן :

- המצגות יכללו עקרונות ונקודות עניין (בגודל פונט לא קטן מ-36), וכן מרכיבים גרפיים כמו תרשימים, מפות, תמונות, וידאו קצר וכדומה.
- המצגות מיועדות להעביר מסרים ולא פרטי פרטים.
- המצגות אינן חלופה לחומר קריאה נלווה.
- זמן הצגת המצגת לא יעלה על 20 דקות.
- המצגת תכלול לא יותר מ-5 שקפים.

מצגות המיועדות לממשלה יועברו למזכירות הממשלה לפחות יומיים טרם הישיבה.

חריגים מהסדר זה באישור מראש של מזכיר הממשלה.

נספח ג' בתקנון לעבודת הממשלה
בקשת שר לנסיעה לחוץ לארץ בתפקיד

1. שם השר ותפקידו :

2. ארץ היעד :

3. מטרת הנסיעה :

4. פגישות מתוכננות :

5. מועד הנסיעה (יציאה וחזרה) :

6. שם חה"כ עימו מקוזז השר :

7. תיאום עם מטה משרד החוץ בלשכת מנכ"ל משרד החוץ (שם ותפקיד) :

8. האם הנסיעה היא במימון זר (מלא או חלקי)? כן/לא _____

זוהת הגורם המממן _____

האם התקבלה חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד לפיה אין בקבלת המימון הזר משום חשש לניגוד עניינים או פגיעה בטוהר המידות או בסדרי המינהל התקינים? כן/לא

9. הערות :

נספח ד' בתקנון לעבודת הממשלה

נוהל עבודת הממשלה בחירום

1. כללי

- (א) בבסיס ארגון עבודת הממשלה בחירום עומד נוהל עבודת הממשלה בחירום.
- (ב) מטרת הנוהל היא להגדיר ולקבוע את סדרי עבודת הממשלה בחירום כנספח לתקנון עבודת הממשלה.
- (ג) למען הסר ספק, מובהר כי נוהל זה דן במצבי חירום פרטניים ואינו דן במצב החירום הכללי הקיים במדינה ושהוכרז בהתאם לסעיף 38 לחוק יסוד: הממשלה.
- (ד) אין באמור בנוהל זה כדי לפגוע בסמכות הנתונה לממשלה או לשר משריה לפעול במצבי חירום על-פי כל דין.
- (ה) בממשלת חילופים, בכל מקום בנספח זה שבו נידרש ראש הממשלה להפעיל את סמכותו, היא תופעל בהסכמת ראש הממשלה החליפי או ביחד עם ראש הממשלה החליפי, לפי העניין.

2. מצבי חירום אפשריים

"מצב חירום" – מצב המצריך היערכות מיוחדת ופעילות רב תחומית ברמה הלאומית. מצב החירום יכול לנבוע מאחד מאלה:

- (א) מלחמה כוללת או עימות מוגבל או נסיבות העשויות להוביל למערכה כזו;
- (ב) פיגוע "טרור על" קונבנציונלי או בלתי קונבנציונלי, לרבות שיבוש מערכות מידע הגורם לסיכון בנפש או נזק לתשתיות ("סייבר טרור");
- (ג) אסון טבע – רעידת אדמה, שיטפון וכדומה;
- (ד) מגפה;
- (ה) תקלה תפעולית כגון תקלה הגורמת להתפשטות חומר מסוכן או חומר רדיולוגי וכדומה העשויה לגרום לאסון המוני.

3. הודעה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום והפעלת מנגנוני הממשלה בחירום

- (א) ראש הממשלה יהיה מוסמך לקבוע כי לעניין הפעלת הממשלה מתקיים מצב חירום בהתאם לנוהל זה.
- (ב) בקשה להפעלת הממשלה בחירום תובא בפני ראש הממשלה על-ידי שר בממשלת ישראל או על-ידי כל גורם אחר הכפוף לראש הממשלה.

4. הפעלת מנגנוני משרד ראש הממשלה בעת הכרזה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום

בהתקיים מצב חירום תינקטנה הפעולות הבאות:

- (א) מזכיר הממשלה יודיע על מצב החירום בהקדם האפשרי לכל חברי הממשלה. כל אחד מחברי הממשלה יפעל על-פי תחומי אחריותו ויודיע על מצב החירום לגורמים הכפופים לו. חברי הממשלה יודיעו למזכירות הממשלה על מקום הימצאם ועל דרכי ההתקשרות עמם בכל עת על-מנת שניתן יהיה לאתרם ולזמנם לשיבות לפי הצורך.
- (ב) מזכיר הממשלה יודיע על מצב החירום בהקדם האפשרי לנשיא המדינה, ליושב ראש הכנסת ולגורמים נוספים על-פי הנחיית ראש הממשלה.
- (ג) מזכיר הממשלה, ראש המטה לביטחון לאומי, המזכיר הצבאי של ראש הממשלה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ראש הסגל וראש מערך ההסברה במשרד רה"מ יפעילו, כל אחד בתחום אחריותו, את נוהל החירום של המנגנונים שהם אחראים עליהם, וזאת כדי לאפשר את פעילותם התקינה והיעילה של הממשלה ושל ראש הממשלה במצב החירום.

5. עבודת הממשלה לאחר הכרזה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום

- (א) בהתקיים מצב חירום, תתכנס הממשלה בהקדם האפשרי לשיבה ראשונה שבה יינתן עדכון על המצב ויתקבלו החלטות בהתאם. ראש הממשלה יקבע בישיבתה הראשונה של הממשלה את התדירות הנדרשת להתכנסויותיה. ראש הממשלה יקבע ישיבות נוספות, לפי הצורך.
- (ב) הממשלה תתכנס לשיבותיה במקום מושבה הרגיל במשרד ראש הממשלה בירושלים. ואולם, אם הנסיבות יחייבו זאת, או אם קבע כך ראש הממשלה, תתכנס הממשלה במקום אחר שיקבע וזאת כדי להבטיח את פעולתה התקינה.
- (ג) הוראות תקנון עבודת הממשלה יחולו גם על דיוני הממשלה בעת התכנסותה במצב של חירום בשינויים המתחייבים. ראש הממשלה יהיה מוסמך לקבוע הוראות והנחיות אחרות לעניין זה ככל שיידרש.
- (ד) ראה ראש הממשלה כי המצב מחייב כינוס ועדת שרים כלשהי או קבוצת שרים לנושא מיוחד - ינחה את מזכיר הממשלה לכנסם.
- (ה) ראש הממשלה יקבע את סדר היום לישיבת הממשלה ואת משכו של הדיון.
- (ו) הממשלה תקבל דיווח עדכני ושוטף על המצב וכן כל מידע רלוונטי לצורך קבלת החלטות.
- (ז) הנושאים, התצוגות והעזרים המיועדים להצגת הנתונים לממשלה יתואמו על-ידי ראש המטה לביטחון לאומי, מזכיר הממשלה והמזכיר הצבאי לראש הממשלה. ראש המטה לביטחון לאומי יתאם זאת עם המרכז לניהול משברים לאומיים (להלן - מנ"ל) והגורמים המתאימים.
- (ח) יירשם תמליל מדיוני הממשלה ומדיוני ועדות השרים או קבוצת השרים שיתכנסו בעת חירום. הדיונים יתועדו במקביל גם בהקלטה.
- (ט) החלטות הממשלה והחלטות ועדות השרים יועברו לאלתר על-ידי מזכיר הממשלה לגורמים הנוגעים בדבר לצורך ביצוע.
- (י) סודיות הדיונים תיקבע בהתאם לסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה. מזכיר הממשלה יהיה אחראי לחדד את העניין בעת ישיבות הממשלה, ועדות השרים או כל הרכב שרים אחר.

6. תפקידי הממשלה ופעולותיה בשעה שקיים מצב חירום

(א) הממשלה תעקוב אחר התפתחות מצב החירום ותנחה, ככל הנדרש, את משרדי הממשלה, הרשויות והזרועות האחרות של המדינה כיצד לטפל באירוע, בהשלכותיו ובתוצאותיו, לרבות:

- (1) להנחות בכל הנוגע לגיוס אמצעים וכוח אדם לטיפול במצב.
- (2) להנחות, ככל הנדרש, בכל הנוגע לפעילות האזרחית והחזרה לחיים תקינים בתום מצב החירום.
- (3) להנחות את מערכי ההסברה והדוברות בארץ ובעולם.

(ב) במצב חירום שעניינו מלחמה, עימות מוגבל או פעילות ביטחונית משמעותית בלבד –

- (1) הממשלה, או כל צוות שרים שיוסמך על-ידי הממשלה, יגדירו את המטרות, ויורו את צה"ל וזרועות הביטחון האחרות באשר ליעדים הנדרשים מהם לצורך הפעילות.
- (2) הממשלה, או כל צוות שרים שיוסמך על-ידי הממשלה, יאשרו את ביצוע התוכניות האסטרטגיות שיוצגו על-ידי צה"ל וזרועות הביטחון האחרות, ויעקבו אחר מהלכי המלחמה, העימות המוגבל או הפעילות הביטחונית.
- (3) הממשלה תדון, ככל שניתן בישיבתה הראשונה שלאחר תחילת מצב החירום, בצורך להכריז על "מצב מיוחד בעורף" לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1949. החליטה הממשלה כי יש מקום להכרזת "מצב מיוחד בעורף" – תפעל לפי האמור בחוק ההתגוננות האזרחית בעניין זה. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של שר הביטחון להכריז על "מצב מיוחד בעורף", אם שוכנע שר הביטחון כי קיימות נסיבות המצדיקות הכרזה על מצב מיוחד בעורף, והממשלה טרם הכריזה על כך.

(ג) אם לא קיימת הכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק יסוד: ממשלה – תדון הממשלה, ככל שניתן בישיבתה הראשונה שלאחר תחילת מצב החירום, בצורך להכריז מצב חירום לפי סעיף זה. החליטה הממשלה כי יש מקום להכרזת מצב חירום לפי סעיף זה – תפעל על-פי האמור בחוק יסוד: הממשלה.

(ד) ראש הממשלה, וכן כל שר בתחום אחריותו, יבחן את הצורך בהתקנת "תקנות שעת חירום", לפי סעיף 39 לחוק יסוד: הממשלה, ויביא בפני הממשלה את המלצתו בדבר התקנת תקנות שעת חירום כאמור. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של ראש הממשלה להתקין תקנות שעת חירום או להסמיק שר להתקין, אם לא ניתן לכנס את הממשלה ואם קיים צורך דחוף וחיוני בהתקנתן.

(ה) שר הביטחון יביא בפני הממשלה, ככל שניתן בישיבת הממשלה הראשונה שתתכנס לאחר תחילת מצב חירום, את המלצתו בדבר הפעלת "משק לשעת חירום", כמשמעותו בהחלטת הממשלה מס' 1716 מיום 6/7/1986 והחלטת הממשלה מס' 1080 מיום 13/2/2000. הממשלה תדון בהמלצת שר הביטחון ותקבל החלטה בעניין זה.

- (ו) הממשלה תדון בצורך להסמיך את שר הביטחון לפעול לגיוס חיילי מילואים לשירות בנסיבות חירום לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 או לשירות במצב מיוחד לפי סעיף 9 לחוק שירות המילואים, לפי העניין. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של שר הביטחון לקרוא לחיילי מילואים לשירות בצווי חירום, בהסכמת ראש הממשלה, אם שוכנע כי עקב דחיפות העניין יש לעשות כן עוד לפני שניתן לקבל את אישור הממשלה.
- (ז) שר הביטחון ידווח לממשלה על גיוס אמצעים וציוד לפי חוק רישום ציוד וגיוסו, התשמ"ז-1987.
- (ח) הממשלה תדון בצורך לפעול לקבלת תמיכה וסיוע חוץ בתחום המדיני, הצבאי והאזרחי.
- (ט) הממשלה תדון בהנחיות הנדרשות בכל הנוגע להגנת העורף האזרחי והפעילות האזרחית, לרבות החזרה לחיים תקינים בתום מצב החירום.
- (י) הממשלה תדון ותנחה בדבר ההסברה והדוברות לציבור בארץ ובעולם.

7. מתווה לדיוני הממשלה בשעה שקיים מצב חירום

רשימת הנושאים שיוצגו לממשלה :

- (א) במצב חירום שעניינו מלחמה, עימות מוגבל או פעילות ביטחונית משמעותית :
- (1) תמונת מצב האויב (על-פי חזיתות) ביבשה, באוויר ובים.
 - (2) תמונת מצב כוחותינו (על-פי חזיתות) ביבשה, באוויר ובים.
 - (3) תוכניות צה"ל, לרבות דרכי פעולה אפשריות וחלופות.
 - (4) כיווני התפתחות אפשריים ב-48 השעות הבאות.
 - (5) דרישות לסיוע חוץ בתחום הצבאי (אם יהיו כאלה).
 - (6) תמונת מצב העורף, לרבות גורמי הפגיעה, היקפי הפגיעה בעורף והמשמעות של הנזקים שנגרמו לעורף.
 - (7) תמונת מצב בהיבטים של מל"ח, (לרבות תמונת מצב ברשויות המקומיות הנתונות לאיום).
 - (8) תמונת מצב מדינית.
 - (9) הערכת מצב בתחום ההסברה.
 - (10) נושאים נוספים ע"פ קביעת ראש הממשלה.

האחריות לוודא הצגת הנושאים על-ידי השרים וראשי הגופים תהיה על ראש המטה לביטחון לאומי. על בסיס הצגת תמונת המצב תקיים הממשלה הערכת מצב שבה ייבחנו החלופות ויתקבלו החלטות.

(ב) במצב חירום אחר, לפי העניין :

- (1) תמונת מצב לגבי האירוע.
- (2) מספר הנפגעים והיקף הנזקים שנגרמו.

- (3) משמעויות לגבי האירוע והתפתחותו.
- (4) דרכי הטיפול בתוצאות האירוע.
- (5) משמעויות לגבי כלל הפעילות האזרחית והכלכלית, לרבות תמונת מצב לגבי מל"ח.
- (6) דרישות לסיוע חוץ בהיבטים השונים.
- (7) תמונת מצב רלוונטית של הזירה הבינלאומית.
- (8) הערכת מצב בתחום ההסברה.
- (9) נושאים נוספים על-פי קביעת ראש הממשלה.

האחריות לוודא הצגת הנושאים על-ידי השרים וראשי הגופים תהיה על ראש המטה לביטחון לאומי. על בסיס הצגת תמונת המצב תקיים הממשלה הערכת מצב שבה ייבחנו החלופות ויתקבלו החלטות.

8. דוברות, הסברה ומסירת מידע לציבור בשעה שקיים מצב חירום

- (א) במהלך מצב החירום יופעל במשרד ראש הממשלה מערך הסברה לאומי בחירום אשר יעסוק בתחומי ההסברה מול התקשורת הישראלית והתקשורת הזרה, ויתאם את פעילות מערכי הדוברות השונים.
- (ב) הממשלה תודיע לציבור על קיומו של מצב חירום. כן תימסר הודעה לציבור על הכרזות והחלטות אחרות של הממשלה, לרבות הכרזת מצב מיוחד בעורף, הפעלת מערך מל"ח, התקנת תקנות שעת חירום.
- (ג) הממשלה תודיע לציבור, באורח שוטף ותכוף, על דיוניה ועל החלטותיה ככל שאין בהודעות משום פגיעה בביטחון המדינה והציבור ובאינטרסים חיוניים של המדינה או הציבור.
- (ד) ההודעות יימסרו באמצעי התקשורת, ע"י גורם בכיר כפי שייקבע על-ידי ראש הממשלה או הממשלה, ועל ידו בלבד.